नेपाल सरकार · अर्थ मन्त्रालय, सिंहदरबार, काठमाडौँ

अर्थ बुलेटिन

(आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को वार्षिक तथ्याङ्कमा आधारित)।

वार्षिक अङ्क ७

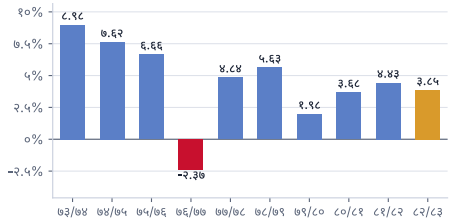
वास्तविक कुल गार्हस्थ्य उत्पादन वृद्धिदर	कुल गार्हस्थ्य उत्पादन	औसत मुद्रास्फीति	प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन	विदेशी विनिमय सञ्चिति	विप्रेषण आप्रवाह
३.८५%	**रु. ६,६०० अर्ब**	**३.०७%**	**डलर १,५१३**	**रु. ३,८९८ अर्ब**	**रु. २,३६३ अर्ब**
आ.व. २०८२/८३ प्रा. · अघिल्लो वर्ष ४.४३%	अघिल्लो वर्षभन्दा ६.५% वृद्धि	दश वर्षकै न्यून औसत	प्रतिव्यक्ति कुल राष्ट्रिय खर्चयोग्य आय डलर २,०४४	४५.६% वृद्धि · कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको ५९.१%	३७.१% वृद्धि · कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको ३५.८%

वास्तविक क्षेत्र

कोभिडपछिको संकुचनपश्चात् आर्थिक वृद्धि करिब ४ प्रतिशतमा स्थिर

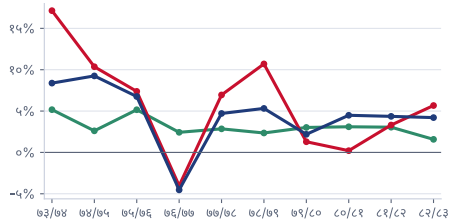
वास्तविक कुल गार्हस्थ्य उत्पादन वृद्धिदर

वार्षिक प्रतिशत परिवर्तन (उत्पादकको मूल्यमा)

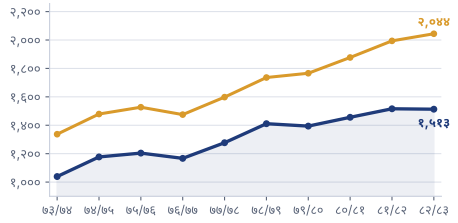
क्षेत्रगत वृद्धिदर

आधारभूत मूल्यमा वार्षिक % परिवर्तन ■ कृषि ■ उद्योग ■ सेवा

प्रतिव्यक्ति आय

अमेरिकी डलरमा ■ कुल गार्हस्थ्य उत्पादन ■ कुल राष्ट्रिय खर्चयोग्य आय

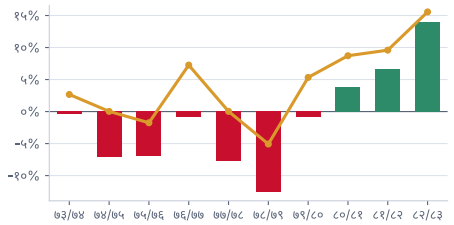

बाह्य क्षेत्र

कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको १२.५% चालु खाता घाटाबाट हालसम्मकै ठूलो बचततर्फ

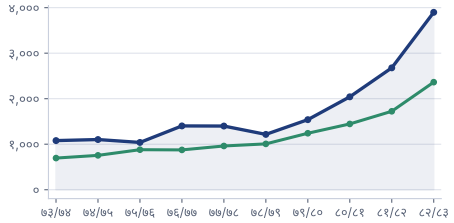
चालु खाता तथा शोधनान्तर स्थिति

कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा ■ चालु खाता बचत ■ चालु खाता घाटा ■ शोधनान्तर

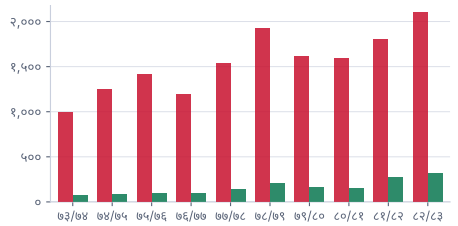
सञ्चिति र विप्रेषण

रु. अर्बमा ■ विदेशी विनिमय सञ्चिति ■ विप्रेषण

वस्तु व्यापार

रु. अर्बमा · आ.व. २०८२/८३ मा व्यापार घाटा रु. १,७८१ अर्ब ■ आयात ■ निर्यात

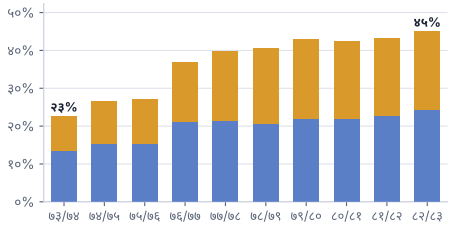

सार्वजनिक वित्त तथा मौद्रिक क्षेत्र

सार्वजनिक ऋण कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको ४५ प्रतिशतमाथि; पुँजीगत खर्च दशककै न्यून

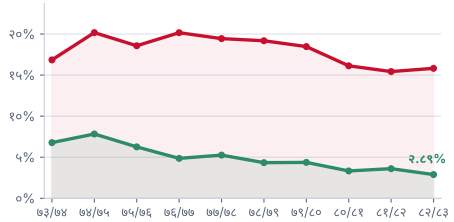
तिर्न बाँकी सार्वजनिक ऋण

कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा ■ वैदेशिक ऋण ■ आन्तरिक ऋण

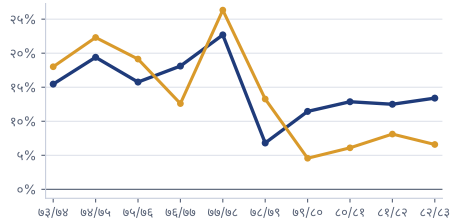
संघीय सरकारको खर्च

कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा ■ चालु खर्च ■ पुँजीगत खर्च

मुद्रा तथा कर्जा विस्तार

वार्षिक प्रतिशत परिवर्तन ■ विस्तृत मुद्राप्रदाय (एम२) ■ निजी क्षेत्रतर्फको कर्जा

आर्थिक वर्ष २०८२/८३ का प्रमुख झलकहरु

१. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा वास्तविक कुल गार्हस्थ्य उत्पादन ३.८५ प्रतिशतले वृद्धि भई कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको आकार रु. ६,६०० अर्ब पुगेको छ।

२. औसत उपभोक्ता मुद्रास्फीति ३.०७ प्रतिशतमा सीमित रहेको छ, जुन पछिल्लो दश वर्षकै न्यून औसत हो।

३. प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन अमेरिकी डलर १,५१३ र प्रतिव्यक्ति कुल राष्ट्रिय खर्चयोग्य आय अमेरिकी डलर २,०४४ पुगेको छ।

४. विप्रेषण आप्रवाह ३७.१ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. २,३६३ अर्ब पुगेको छ, जुन कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको ३५.८ प्रतिशत हुन आउँछ।

५. चालु खाता रु. ९२३.६ अर्ब (कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको १३.९९ प्रतिशत) ले बचतमा रहेको छ, जुन हालसम्मकै उच्च बचत हो; शोधनान्तर स्थिति पनि रु. १,०२७ अर्बले बचतमा छ।

६. विदेशी विनिमय सञ्चिति ४५.६ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ३,८९८ अर्ब पुगेको छ, जसले कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको ५९.१ प्रतिशत ओगटेको छ।

७. वस्तु निर्यात रु. ३१५ अर्ब र आयात रु. २,०९६ अर्ब रहँदा व्यापार घाटा रु. १,७८१ अर्ब पुगेको छ।

८. सरकारी राजस्व रु. १,२४१ अर्ब र संघीय सरकारको खर्च रु. १,५६१ अर्ब रहेको छ; संघीय बजेट घाटा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको ६.६ प्रतिशत रहेको छ।

९. तिर्न बाँकी सार्वजनिक ऋण रु. २,९८२ अर्ब पुगेको छ, जुन कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको ४५.२ प्रतिशत हो; पुँजीगत खर्च भने कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको २.९१ प्रतिशतमा सीमित छ।

१०. विस्तृत मुद्राप्रदाय (एम२) १३.४ प्रतिशत र निजी क्षेत्रतर्फको कर्जा ६.६ प्रतिशतले विस्तार भएको छ; अमेरिकी डलरसँगको औसत खरिद विनिमय दर रु. १४५.३२ रहेको छ।

विश्व एवम् दक्षिण एसियाली आर्थिक स्थिति

१. सन् २०२४ र सन् २०२५ मा औसत ३.५ प्रतिशतले विस्तार भएको विश्व अर्थतन्त्र सन् २०२६ मा ३.० प्रतिशत र सन् २०२७ मा ३.४ प्रतिशतले विस्तार हुने अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोष (विश्व आर्थिक परिदृश्य अद्यावधिक, जुलाई २०२६) को प्रक्षेपण छ। मध्यपूर्वको युद्धका कारण ऊर्जा आयातकर्ता मुलुकहरूमा चाप परेको तथा सन् २०२४ को प्रारम्भदेखिको विश्वव्यापी मुद्रास्फीति घट्ने क्रम रोकिएको कोषको विश्लेषण छ।

२. विश्व बैंकको प्रक्षेपण (ग्लोबल इकोनोमिक प्रस्पेक्ट्स, जुन २०२६) अनुसार आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा नेपालको अर्थतन्त्र २.३ प्रतिशतले मात्र विस्तार हुने अनुमान गरिएकोमा राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको प्रारम्भिक अनुमानले ३.८५ प्रतिशतको वृद्धि देखाएको छ। आर्थिक वर्ष २०८३/८४ मा नेपालको अर्थतन्त्र ४.२ प्रतिशतले विस्तार हुने विश्व बैंकको प्रक्षेपण छ। यद्यपि, भोटेकोशी बाढीले सिर्जित विषम परिस्थिति पश्चात् नेपालको अर्थतन्त्रको विस्तार प्रभावित हुने अनुमान छ।

३. मध्यपूर्वको युद्धबाट सिर्जित उच्च ऊर्जा मूल्य र अनिश्चितताका कारण जुन २०२६ मा विश्व बैंकले भारतबाहेकका दक्षिण एसियाली मुलुकको सन् २०२६ को औसत वृद्धिदर प्रक्षेपण करिब ४.० प्रतिशतमा घटाएको छ।

तालिका (१): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

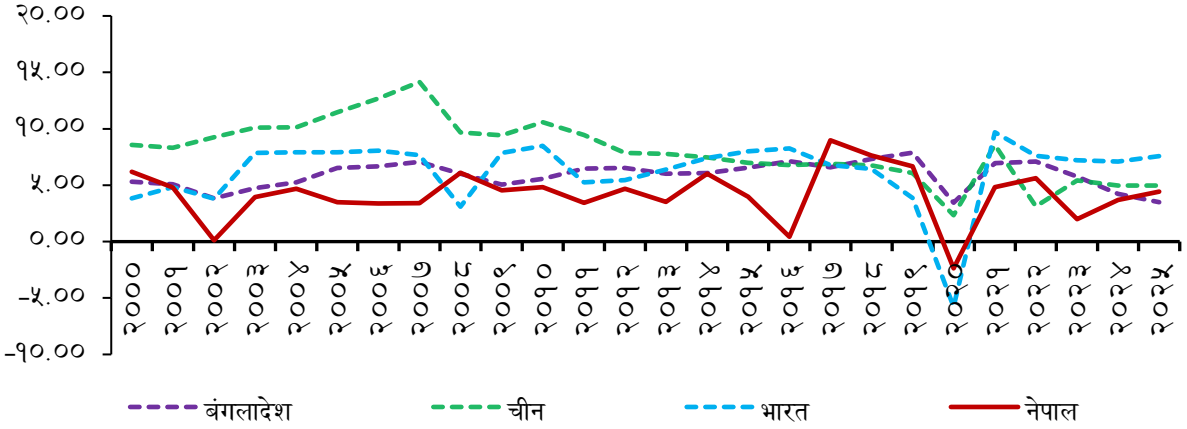
देश/क्षेत्र	२०२४	२०२५ (अनुमानित)	२०२६ (प्रक्षेपित)
माल्दिभ्स	३.५	५.७	०.७
श्रीलङ्का	५.०	५.०	३.६
बङ्गलादेश	४.२	३.५	३.८
भुटान	६.१	८.१	७.१
भारत	७.१	७.७	६.६
नेपाल	३.७	४.६	२.३
दक्षिण एसिया	६.८	७.०	६.३
विश्व	२.९	२.९	२.५

स्रोतः विश्व बैंक, जनवरी २०२६

४. सन् २०२६ मा सार्क क्षेत्रका मुलुकमध्ये भुटानको आर्थिक वृद्धिदर सबैभन्दा बढी रहने प्रक्षेपण छ। दक्षिण एसियाली मुलुकको औसत आर्थिक वृद्धिदर ६.३ प्रतिशत रहने प्रक्षेपण छ। भारतबाहेक अन्य दक्षिण एसियाली मुलुकको औसत आर्थिक वृद्धिदर सन् २०२६ मा

करिब ४.० प्रतिशत रहने प्रक्षेपण छ, जुन जनवरी २०२६ को प्रक्षेपणभन्दा करिब १ प्रतिशत बिन्दुले कम हो।

चार्ट (१) : कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वृद्धिदर (प्रतिशत)

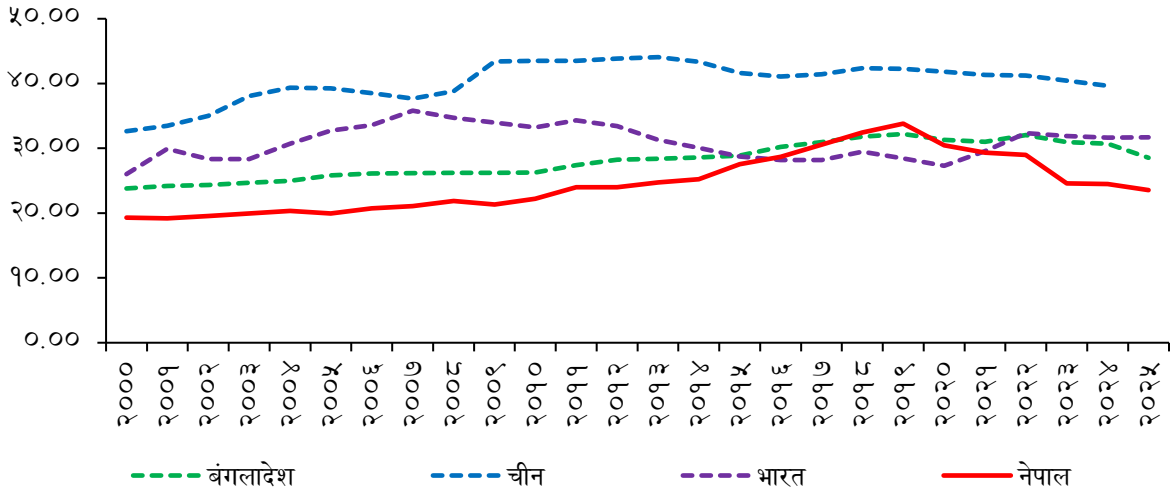

स्रोतः विश्व बैंक, २०२६

५. सन् २००० देखि सन् २०२५ सम्म बंगलादेश, चीन, भारत र नेपालको आर्थिक वृद्धिको प्रवृत्ति विश्लेषण गर्दा नेपालको औसत आर्थिक वृद्धि सबैभन्दा कम ४.४ प्रतिशत र चीनको सबैभन्दा बढी ८.८ प्रतिशत रहेको छ। यस अवधिमा भारत र बंगलादेशको औसत आर्थिक वृद्धि क्रमशः ६.० प्रतिशत र ५.६ प्रतिशत रहेको छ। सन् २०२० मा कोभिड महामारीको कारण भारत र नेपालको अर्थतन्त्र बढी प्रभावित भएको थियो।

६. सन् २००० देखि सन् २०२५ सम्मको औसत लगानीको अवस्थालाई हेर्दा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा स्थिर लगानीको अनुपात चीनको सबैभन्दा बढी ४०.३१ प्रतिशत र नेपालको सबैभन्दा कम २४.५४ प्रतिशत रहेको छ। बंगलादेश र भारतको सन्दर्भमा यस्तो अनुपात क्रमशः २८.०८ प्रतिशत र ३०.९२ प्रतिशत रहेको छ।

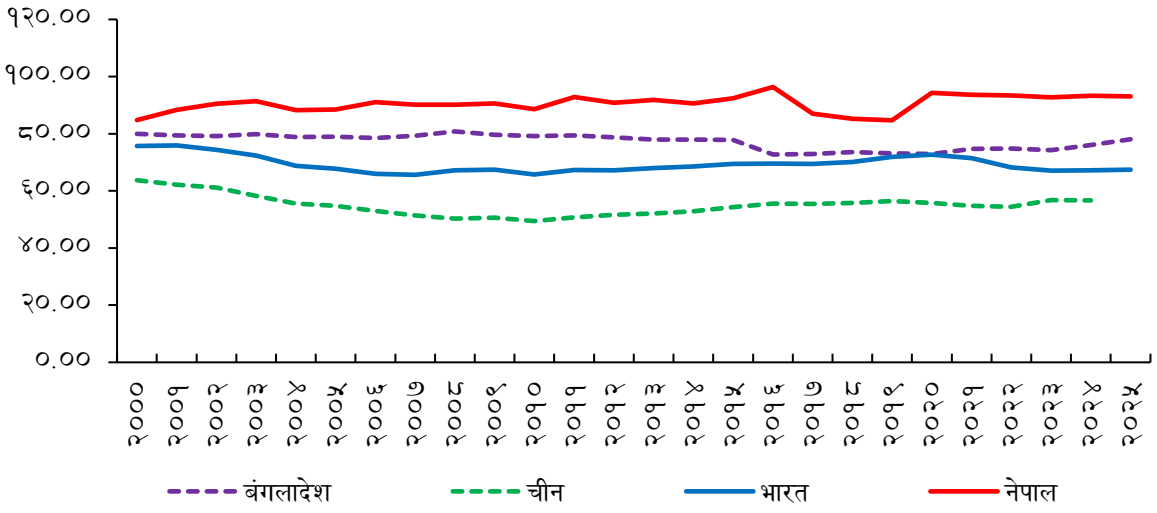
चार्ट (२) : कुल स्थिर लगानी (कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशत)

स्रोतः विश्व बैंक, २०२६

७. सन् २००० देखि सन् २०२५ सम्मको औसत उपभोग खर्चको अवस्था दृष्टिगत गर्दा नेपालको सबैभन्दा बढी अर्थात कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको ९०.५६ प्रतिशत र चीनको सबैभन्दा कम ५४.९५ प्रतिशत रहेको छ। बंगलादेश र भारतको यस्तो अनुपात क्रमशः ७७.२५ प्रतिशत र ६९.३२ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट (३) : कुल उपभोग खर्च (कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशत)

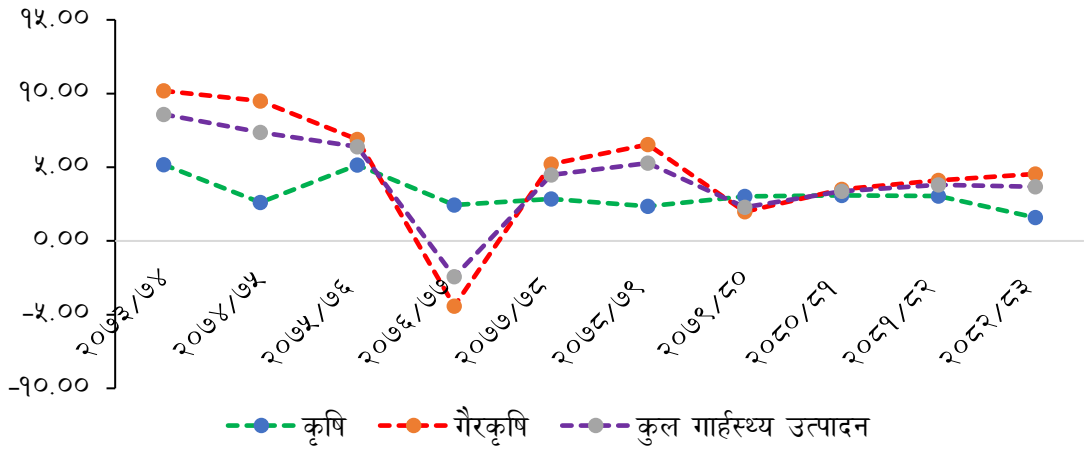
स्रोतः विश्व बैंक, २०२६

राष्ट्रिय अर्थतन्त्र

८. पछिल्लो दशक (आ.व. २०७३/७४—२०८२/८३) मा औसत ४.५ प्रतिशतको आर्थिक वृद्धि हासिल भए पनि कोभिडअघिका तीन वर्षको ७.८ प्रतिशतको तुलनामा पछिल्ला पाँच वर्षको वृद्धि ३.९ प्रतिशतमा खुम्चिएको छ। मुद्रास्फीति दशकभर औसत ५ प्रतिशतको हाराहारीमा रहेको छ। २०८३ भदौको भोटेकोशी—त्रिशूली बाढीले ४३१ मेगावाट विद्युत उत्पादन (जडित क्षमताको करिब १० प्रतिशत), पर्यटन र पूर्वाधारमा क्षति पुऱ्याई कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको करिब ११ प्रतिशत बराबर (रु.७ खर्ब २३ अर्ब) पुनर्निर्माण आवश्यकता सिर्जना गरेको छ। बजेटको ७ प्रतिशत लक्ष्यविपरीत आर्थिक वर्ष २०८३/८४ मा नेपालको आर्थिक वृद्धि ३.५ देखि ४.० प्रतिशत (विश्व बैंक ३.७, एसियाली विकास बैंक ४.१) र औसत मुद्रास्फीति वार्षिक लक्ष्य भित्रै रहने प्रारम्भिक प्रक्षेपण छ।

९. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा नेपालको अर्थतन्त्र ३.८५ प्रतिशतले विस्तार हुने प्रारम्भिक अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा नेपालको अर्थतन्त्र ४.४३ प्रतिशतले विस्तार भएको अनुमान छ। विगत दश वर्षको नेपालको औसत आर्थिक वृद्धिदर ४.५३ प्रतिशत रहेको छ।

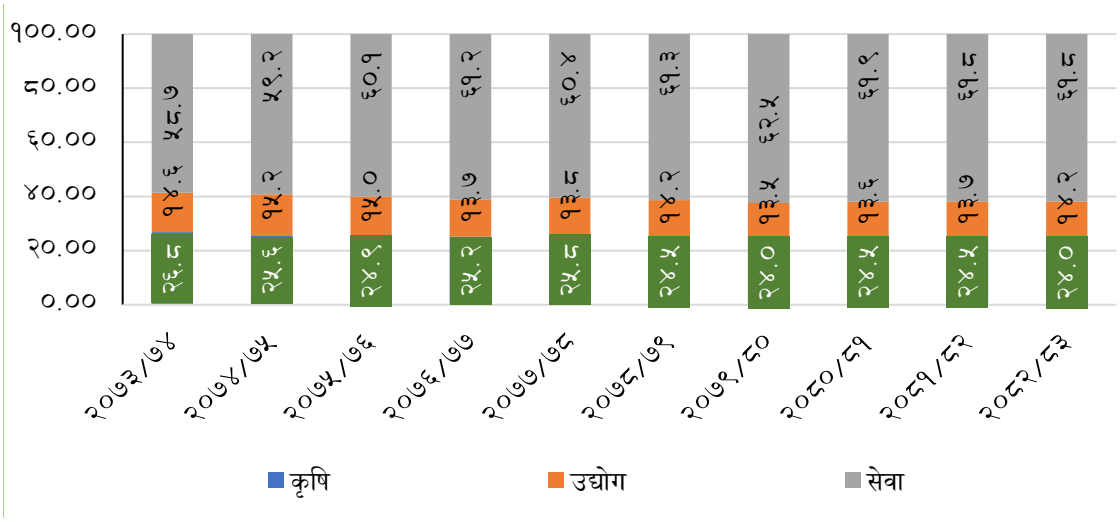
चार्ट (४) : पछिल्लो दशकको आर्थिक वृद्धिको प्रवृत्ति (प्रतिशतमा)

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८३

१०. कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि क्षेत्रको योगदान आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा २४.५० प्रतिशत रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा २४.०३ प्रतिशत रहेको अनुमान छ। उक्त आर्थिक वर्षमा गैरकृषि क्षेत्रको योगदान ७५.५० प्रतिशतबाट ७५.९७ प्रतिशत पुगेको छ।

चार्ट (५) : पछिल्लो दशकको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना (प्रतिशतमा)

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८३

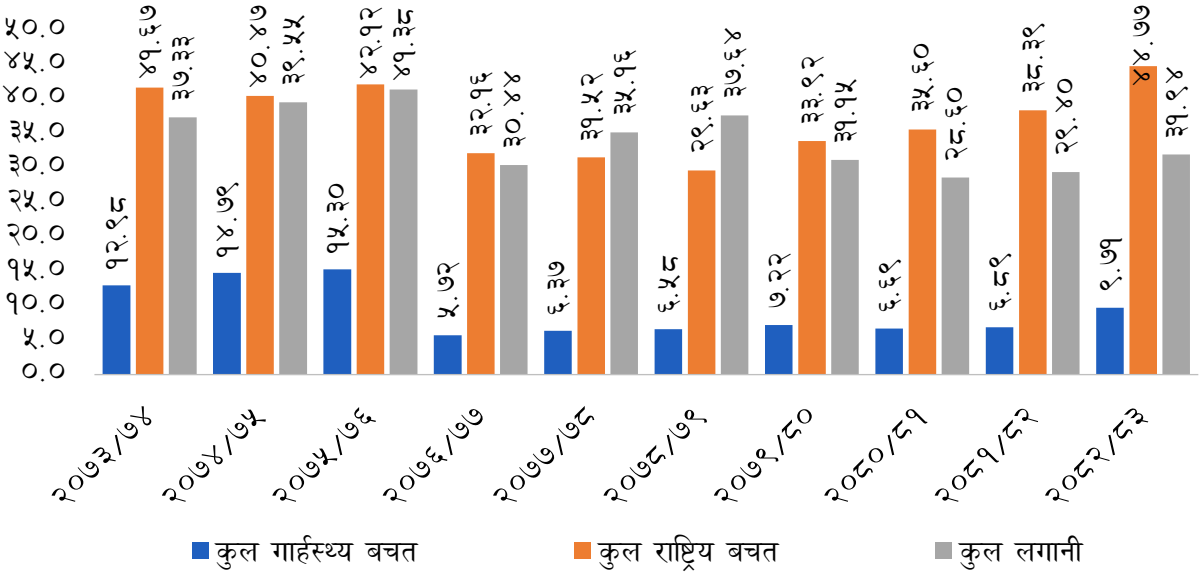
११. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा उद्योग क्षेत्रको योगदान अघिल्लो वर्षको १३.७० प्रतिशतबाट बढेर १४.१६ प्रतिशत पुगेको छ भने सेवा क्षेत्रको योगदान ६१.८१ प्रतिशतमा लगभग स्थिर रहेको छ। कृषि क्षेत्रको योगदान भने घटेको छ।

१२. पछिल्लो दशकमा मुलुकको औसत आर्थिक वृद्धिदर ४.५३ प्रतिशत रहेको छ। यस अवधिमा कृषि क्षेत्रको औसत वृद्धिदर ३.१३ प्रतिशत र गैरकृषि क्षेत्रको ४.८० प्रतिशत रहेको छ।

बचत र लगानी

१३. पछिल्लो दशकमा कुल गार्हस्थ्य बचत प्रायः न्यून रहेको छ। कोभिड–१९ महामारीलगायत विभिन्न आर्थिक प्रभावका कारण कुल गार्हस्थ्य बचत तथा कुल राष्ट्रिय बचतमा समेत उतारचढाव देखिएको छ। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको ६.९ प्रतिशत रहेको कुल गार्हस्थ्य बचत आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा २.८ प्रतिशत बिन्दुले वृद्धि भई ९.७ प्रतिशत पुग्ने अनुमान गरिएको छ।

चार्ट(६) : पछिल्लो दशकको बचत र लगानीको स्थिति (कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशत)

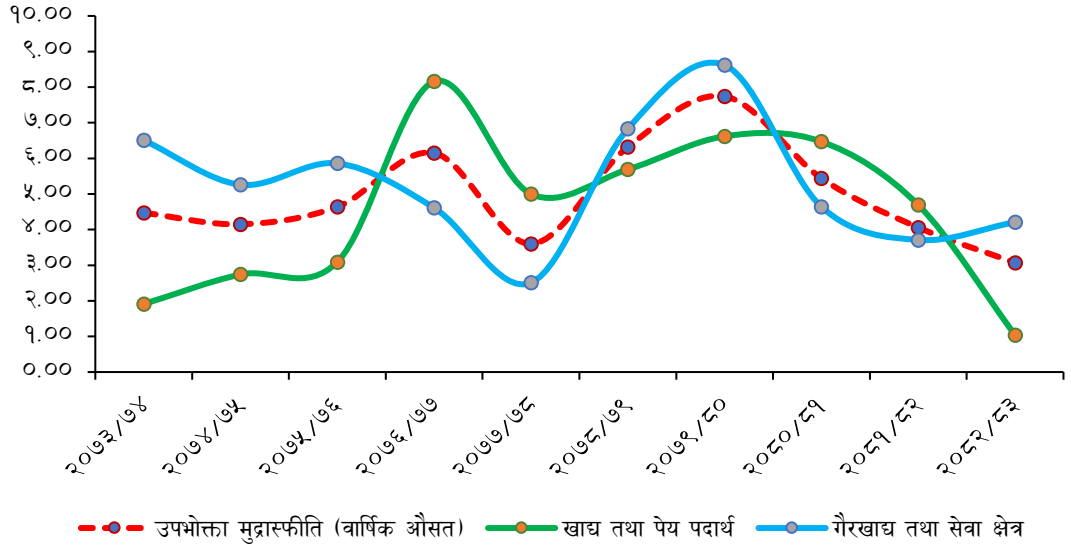
स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८३

१४. कुल राष्ट्रिय बचत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको अनुपातमा आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को ३८.३९ प्रतिशतबाट बढेर आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा ४४.७७ प्रतिशत पुग्ने अनुमान छ। पछिल्लो दशकमा कुल गार्हस्थ्य बचत र कुल राष्ट्रिय बचतको वार्षिक औसत क्रमशः ९.२ प्रतिशत र ३७.० प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा कुल लगानी १५.६ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. २१ खर्ब ७ अर्ब ९० करोड पुग्ने अनुमान गरिएको छ भने पछिल्लो दशकमा कुल लगानी कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वार्षिक औसत ३४.२६ प्रतिशत रहेको छ।

समग्र मूल्यस्थिति

१५. उपभोक्ता मुद्रास्फीति बजेटले लिएको सीमाभित्र रही मूल्य स्थिरता कायम भएको छ। आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा औसत उपभोक्ता मुद्रास्फीति ३.०७ प्रतिशत रहेको छ। अघिल्लो आर्थिक वर्ष यस्तो मुद्रास्फीति ४.०६ प्रतिशत रहेको थियो। यस अवधिमा खाद्य तथा पेय पदार्थ समूहको औसत मुद्रास्फीति १.०४ प्रतिशत र गैरखाद्य तथा सेवा समूहको ४.२१ प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा वार्षिक औसत थोक मुद्रास्फीति ४.२७ प्रतिशत रहेको छ; अघिल्लो वर्ष यस्तो मुद्रास्फीति ३.८४ प्रतिशत रहेको थियो। वार्षिक औसत तलब तथा ज्यालादर सूचकाङ्क ५.७९ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ। अघिल्लो आर्थिक वर्षमा यस्तो वृद्धिदर २.८५ प्रतिशत रहेको थियो।

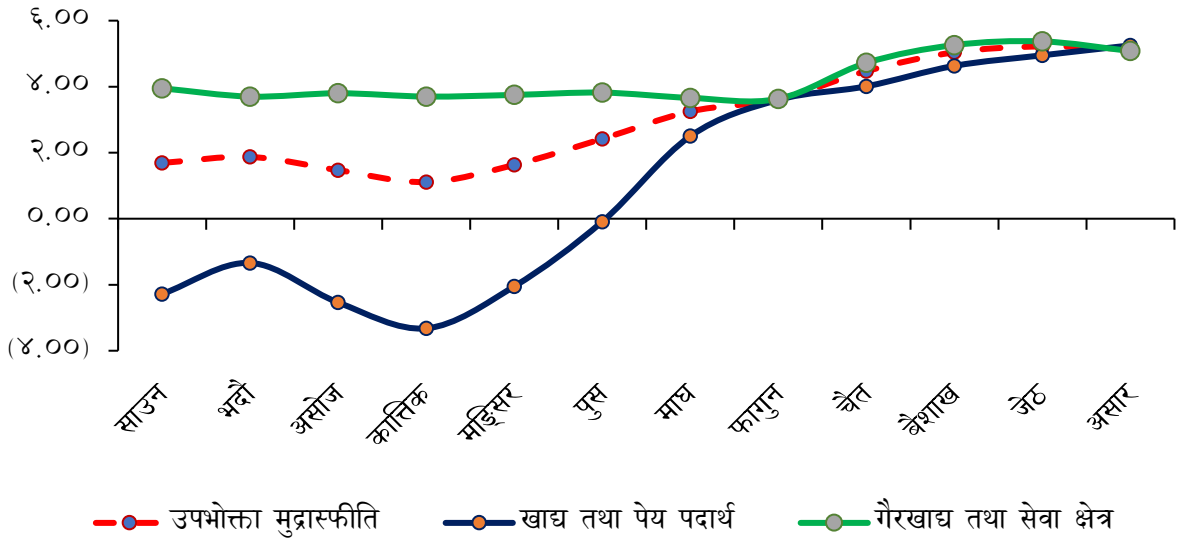
चार्ट (७) : पछिल्लो दशकको उपभोक्ता मुद्रास्फीतिको प्रवृत्ति (वार्षिक औसत-प्रतिशतमा)

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैंक, २०८३

१६. वार्षिक बिन्दुगत आधारमा २०८३ असार महिनामा उपभोक्ता मुद्रास्फीति ५.१४ प्रतिशत रहेको छ। यस महिनामा खाद्य तथा पेय पदार्थतर्फको उपभोक्ता मुद्रास्फीति ५.२५ प्रतिशत र गैरखाद्य तथा सेवा क्षेत्रको ५.०८ प्रतिशत रहेको छ। मासिकरुपमा उपभोक्ता मुद्रास्फीति दर २०८३ असारमा सबैभन्दा बढी ५.१४ प्रतिशत र २०८२ कात्तिकमा सबैभन्दा कम -३.३२ प्रतिशत रहेको छ।

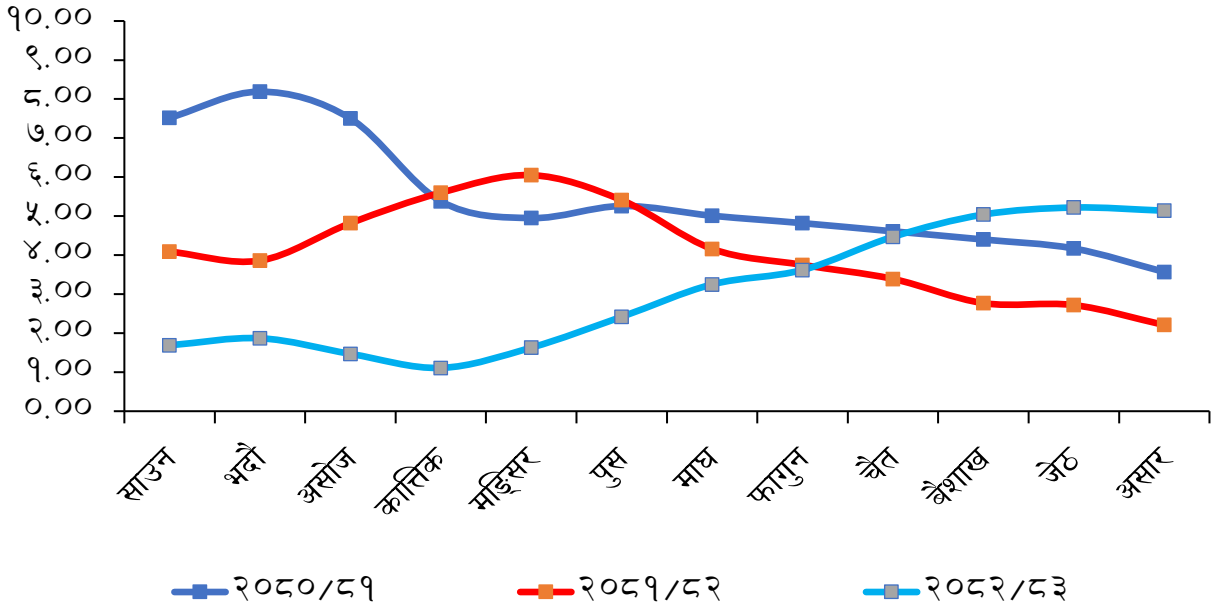
चार्ट (८) : आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को मासिकरुपमा उपभोक्ता मुद्रास्फीतिको प्रवृत्ति (प्रतिशत)

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैंक, २०८३

१७. विगतका आर्थिक वर्षमा मासिक उपभोक्ता मुद्रास्फीति क्रमशः घट्दो क्रममा रहे तापनि आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा भने यस्तो मुद्रास्फीति क्रमशः बढ्दो क्रममा रहेको छ। २०८२ साउन महिनामा १.६९ प्रतिशत रहेको उपभोक्ता मुद्रास्फीति २०८३ असारमा ५.१४ प्रतिशत पुगेको छ।

चार्ट (८) : विगत तीन आर्थिक वर्षको मासिक उपभोक्ता मुद्रास्फीतिको प्रवृत्ति
(प्रतिशत)

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैंक, २०८३

सार्वजनिक वित्त

१८. पछिल्लो दशकमा राजस्व-कुल गार्हस्थ्य उत्पादन अनुपात आ.व. २०७५/७६ र २०७७/७८ को २१.५ प्रतिशतको उचाइबाट २०८२/८३ मा १८.८ प्रतिशतमा झरेको छ, पुँजीगत खर्च- कुल गार्हस्थ्य उत्पादन २०७४/७५ को ७.८ प्रतिशतबाट २.९ प्रतिशतमा खुम्चिएको छ र सार्वजनिक ऋण उक्त दशकमा २२.७ बाट ४५.२ प्रतिशत पुगी दोब्बर भएको छ। भोटेकोशी बाढीपछिको राहत तथा पुनर्निर्माण बजेटको एक तिहाइभन्दा बढी हुने अनुमानले खर्चको दायित्व बढाउने र रसुवा—तातोपानी नाका बन्द तथा कर छुट लगायतका प्रावधानले राजस्वमा क्षति पुग्ने भएकाले चालु वर्षमा स्रोतमा थप चाप पर्ने देखिन्छ।

१९. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा सार्वजनिक वित्तका परिसूचकको मिश्रित अवस्था रहेको छ। राजस्व परिचालन ५.२१ प्रतिशतले बढेको छ। कुल संघीय खर्च ३.१८ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ। आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा चालु तथा वित्तीय व्यवस्थातर्फको खर्चमा क्रमशः ६.१८ प्रतिशत र ६.३६ प्रतिशतले वृद्धि भएको भए तापनि पुँजीगत खर्चमा १४.३३ प्रतिशतले कमी आएको छ।

२०. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा संघीय सरकारले कुल रु. १२ खर्ब ४१ अर्ब ३३ करोड राजस्व सङ्कलन गरेको छ। उक्त राजस्व अघिल्लो आर्थिक वर्षको तुलनामा ५.२१ प्रतिशतले बढी हो। त्यस्तै उक्त आर्थिक वर्षमा संघीय सरकारको खर्च अघिल्लो आर्थिक वर्षको तुलनामा ३.१८ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. १५ खर्ब ६१ अर्ब ४२ करोड पुगेको छ। कुल खर्चमा चालु, पुँजीगत र वित्तीय व्यवस्था तर्फको खर्चको हिस्सा क्रमशः ६५.०५ प्रतिशत, १२.२९ प्रतिशत र २२.६६ प्रतिशत रहेको छ।

२१. कुल सार्वजनिक ऋण परिचालन ४.०६ प्रतिशतले बढेको छ। आन्तरिक ऋण लक्ष्यको ९८.९२ प्रतिशत परिचालन भएको भए तापनि वैदेशिक ऋण लक्ष्यको ४९.८३ प्रतिशत मात्र प्राप्त भएको छ। २०८३ असार मसान्तमा तिर्न बाँकी सार्वजनिक ऋण रु. २९ खर्ब ८१ अर्ब ७० करोड अर्थात् कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको ४५.१८ प्रतिशत पुगेको छ। कुल संघीय खर्च तथा राजस्व सङ्कलन दुवै बढेको अवस्थामा बजेट घाटा ४.०० प्रतिशतले घटेको छ।

तालिकाः (२) विगत पाँच आर्थिक वर्षको सार्वजनिक वित्तका परिसूचक (रु. अर्बमा)

विवरण	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३ #
संघीय खर्च	१३१०.००	१४२१.३३	१३९३.४०	१५१३.२५	१५६१.४२
चालु खर्च	९५४.३२	९९१.५१	९२९.१३	९५६.५९	१०१५.६९
पुँजीगत खर्च	२१६.२१	२३४.६२	१९२.०३	२२३.९८	१९१.८८
वित्तीय व्यवस्था	१३९.४७	१९५.२०	२७२.२५	३३२.६८	३५३.८५
राजस्व परिचालन	१०६६.३५	९५७.३५	१०५८.९०	११७९.८२	१२४१.३३
संघीय राजस्व परिचालन	९३८.२८	८३४.०६	९२९.०५	१०३२.३९	१०८४.३३

विवरण	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३ #
कर राजस्व	८५९.१३	७४८.४२	८२०.७०	९१०.७३	९६६.२९
गैरकर राजस्व	७९.१५	८५.६४	१०८.३५	१२१.६७	११८.०३
वैदेशिक अनुदान	२४.१५	२३.०१	२४.०१	२९.६५	३२.८४
नगद मौज्दात र बेरुजु	४८.५०	५३.३०	२३.८५	१७.३८	८.०६
आन्तरिक ऋण लगानी फिर्ता	२.९४	११.८१	७.२६	२.६३	२.६८
कुल संघीय आय	१०१३.८७	९२२.१८	९८४.१७	१०८२.०५	११२७.९१
बजेट +बचत/-घाटा	-२९६.१३	-४९९.१५	-४०९.२३	-४३१.२०	-४३३.५१
तिर्न बाँकी खुद सार्वजनिक ऋण	२०१३.३०	२३०१.५९	२४३८.५०	२६७४.०५	२९८१.७०
आन्तरिक	९८७.४५	११२९.१०	११८०.९०	१२६८.२२	१३७५.४२
बाह्य	१०२५.८५	११७२.४९	१२५७.६०	१४०५.८२	१६०६.२९
व्याज भुक्तानी	४५.२३	७२.८९	८२.१०	७०.४५	७४.४३
प्रदेश र स्थानीयतहलाई राजस्व बाँडफाँट	१२८.०७	११७.२१	१२३.८८	१३९.१९	१५७.००
संघीय वित्त सन्तुलन- बचत (+)/घाटा (-)	-१५९.६०	-३०९.६८	-१३८.२७	-९२.९१	-८२.३४
संघीय प्राथमिक सन्तुलन बचत (+)/घाटा (-)	-११४.३८	-२३६.७९	-५६.१७	-२२.४७	-७.९१
राजस्व सन्तुलन बचत (+)/घाटा (-)	-१६.०४	-१५७.४५	-०.०८	७५.८०	६८.६४

स्रोतः अर्थ मन्त्रालय/महालेखा नियन्त्रक कार्यालय/सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन कार्यालय, २०८३
#अनुमानित

२२. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा कुल संघीय खर्च कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको २३.६६ प्रतिशत र संघीय सरकारको कुल राजस्व परिचालन कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको १८.८१ प्रतिशत रहेको छ। अघिल्लो आर्थिक वर्षमा उक्त हिस्सा क्रमशः २४.४१ प्रतिशत र १९.०३ प्रतिशत रहेको थियो।

२३. विगत पाँच आर्थिक वर्षको कुल संघीय खर्च कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको औसत २५.०१ प्रतिशत र संघीय सरकारको कुल राजस्व परिचालन १९.१० प्रतिशत रहेको छ। पुँजीगत खर्च कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको २.९१ प्रतिशतमा झरेको छ, जुन पछिल्लो पाँच आर्थिक वर्षकै न्यून हो।

२४. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा कुल संघीय आय कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको अनुपातमा १९.४७ प्रतिशत रहेको छ। तिर्न बाँकी खुद सार्वजनिक ऋण कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको अनुपातमा ४५.१८ प्रतिशत रहेको छ, जसमध्ये आन्तरिक ऋण २०.८४ प्रतिशत र बाह्य ऋण २४.३४ प्रतिशत रहेको छ। अघिल्लो आर्थिक वर्षमा कुल सार्वजनिक ऋण कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको ४३.१३ प्रतिशत रहेको थियो।

तालिका (३) : सार्वजनिक वित्तका परिसूचकहरु (कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशत)

विवरण	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३#
संघीय खर्च	२६.३२	२६.४८	२४.१९	२४.४१	२३.६६
चालु खर्च	१९.१८	१८.४७	१६.१३	१५.४३	१५.३९
पुँजीगत खर्च	४.३४	४.३७	३.३३	३.६१	२.९१
वित्तीय व्यवस्था	२.८०	३.६४	४.७३	५.३७	५.३६

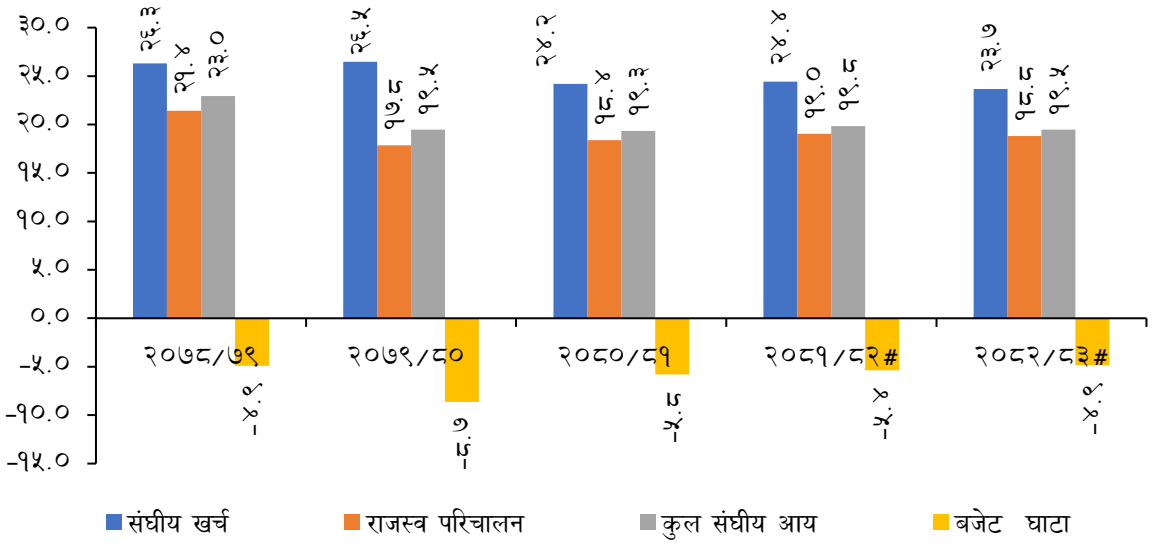
विवरण	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३#
राजस्व परिचालन	२१.४३	१७.८४	१८.३८	१९.०३	१८.८१
संघीय राजस्व परिचालन	१८.८५	१५.५४	१६.१३	१६.६५	१६.४३
कर राजस्व	१७.२६	१३.९४	१४.२५	१४.६९	१४.६४
गैरकर राजस्व	१.५९	१.६०	१.८८	१.९६	१.७९
वैदेशिक अनुदान	०.४९	०.४३	०.४२	०.४८	०.५०
नगद मौज्दात र बेरुजु	०.९७	०.९९	०.४१	०.२८	०.१२
आन्तरिक ऋण लगानी फिर्ता	०.०६	०.२२	०.१३	०.०४	०.०४
कुल संघीय आय	२०.३७	१७.१८	१७.०९	१७.४५	१७.०९
बजेट +बचत/-घाटा	-५.९५	-९.३०	-७.१०	-६.९५	-६.५७
तिर्न बाँकी खुद सार्वजनिक ऋण	४०.४६	४२.८८	४२.३३	४३.१३	४५.१८
आन्तरिक	१९.८४	२१.०४	२०.५०	२०.४६	२०.८४
बाह्य	२०.६१	२१.८५	२१.८३	२२.६८	२४.३४
व्याज भुक्तानी	०.९१	१.३६	१.४३	१.१४	१.१३
प्रदेश र स्थानीयतहलाई राजस्व बाँडफाँट	२.५७	२.१८	२.१५	२.२५	२.३८
संघीय वित्त सन्तुलन बचत (+)/घाटा (-)	-३.२१	-५.७७	-२.४०	-१.५०	-१.२५
संघीय प्राथमिक सन्तुलन बचत (+)/घाटा (-)	-२.३०	-४.४१	-०.९८	-०.३६	-०.१२
राजस्व सन्तुलन बचत (+)/घाटा (-)	-०.३२	-२.९३	०.००	१.२२	१.०४

स्रोतः महालेखा नियन्त्रक कार्यालय/नेपाल राष्ट्र बैंक/राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय/सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन कार्यालय, २०८३

बजेट सन्तुलन

२५. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा राजस्व सङ्कलन ५.२१ प्रतिशतले बढेको र कुल संघीय खर्च ३.१८ प्रतिशत मात्र बढेकाले बजेट घाटा रु. ३ खर्ब २० अर्ब ९ करोड अर्थात् कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको ४.८५ प्रतिशतमा सीमित भएको छ। अघिल्लो आर्थिक वर्षमा यस्तो घाटा रु. ३ खर्ब ३३ अर्ब ४३ करोड (५.३८ प्रतिशत) रहेको थियो। वैदेशिक अनुदान र अन्य प्राप्तिसमेत गणना गर्दा कुल संघीय आय र खर्चबीचको अन्तर रु. २ खर्ब ७६ अर्ब ५२ करोड कायम भएको छ। बजेट घाटा घटे तापनि पुँजीगत खर्चमा आएको उल्लेख्य कमीले खर्चको गुणस्तरमा भने दबाब देखिएको छ।

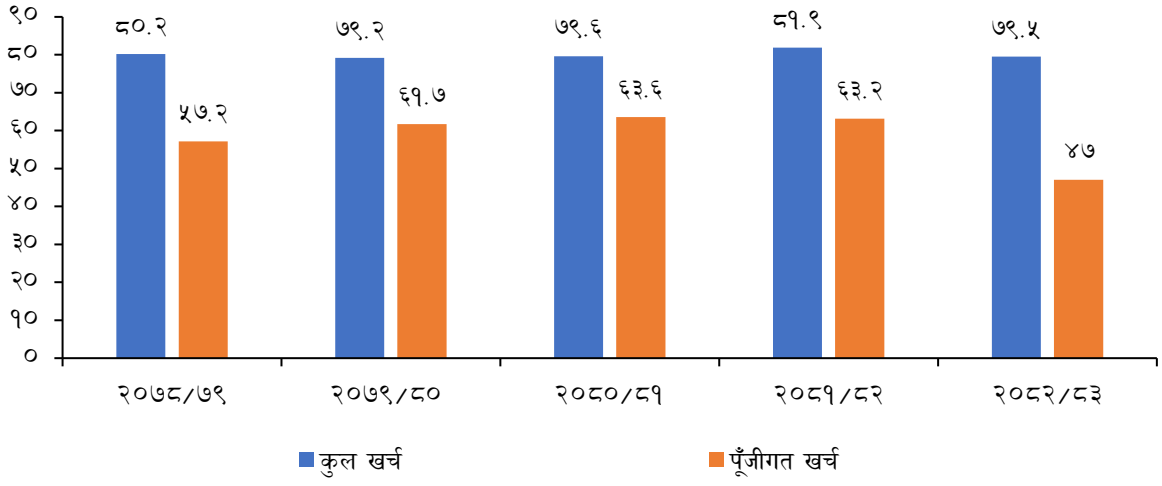
चार्ट (९) : पछिल्लो पाँच वर्षको आय, खर्च र बजेट सन्तुलनको स्थिति (कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा)

स्रोतः अर्थ मन्त्रालय / महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०८३

२६. पछिल्लो ५ आर्थिक वर्षमा विनियोजित पुँजीगत बजेटको औसत ५८.५ प्रतिशत मात्र खर्च भएको छ। आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा विनियोजित पुँजीगत बजेटको ४७.०४ प्रतिशत मात्र खर्च भएको छ, जुन पछिल्लो पाँच आर्थिक वर्षकै न्यून हो। कुल विनियोजित बजेटको खर्च भने ७९.५० प्रतिशत र पछिल्लो पाँच आर्थिक वर्षको औसत ८०.१ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट (१०) : पछिल्लो पाँच आर्थिक वर्षको सार्वजनिक खर्च उपयोगको स्थिति (विनियोजित बजेटको प्रतिशत)

स्रोतः महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०८३

२७. आर्थिक वर्षको अन्त्यतिर खर्च भुक्तानी अधिकेन्द्रित हुने गरेको छ। खर्च भुक्तानीको दृष्टिले सबैभन्दा बढी अन्तिम त्रयमास र सबैभन्दा कम पहिलो त्रयमासमा हुने गरेको छ। आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा अन्तिम त्रयमासमा ३२.१२ प्रतिशत खर्च भुक्तानी भएको छ, जुन अघिल्लो आर्थिक वर्षको ३४.४४ प्रतिशतभन्दा कम हो। सोही वर्षको पहिलो त्रयमासमा २३.३५ प्रतिशत खर्च भुक्तानी भई पछिल्ला वर्षमध्ये सबैभन्दा उच्च रहेको छ। असार महिनामा मात्र कुल खर्चको १३.७६ प्रतिशत भुक्तानी भएको छ।

तालिका (४) : मासिक संघीय सरकारी खर्चको भुक्तानी स्थिति (प्रतिशत)

महिना	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८२/८३
साउन	०.१७	०.८	१.५७	२.४९	२.९७
भदौ	५.६४	६.०६	७.८९	७.०५	८.५७
असोज	११.२२	११.०४	१०.१२	१०.३८	११.८१
पहिलो त्रयमास	१७.०३	१७.९	१९.५७	१९.९२	२३.३५
कात्तिक	५.७६	४.०५	५.१२	५.३३	६.६८
मङ्सिर	५.०३	७.६	५.९३	६.९१	६.१२
पुष	७.३९	९.१३	९.९३	८.५६	८.०५
दोस्रो त्रयमास	१८.१८	२०.७८	२०.९८	२०.८	२०.८५
माघ	७.१३	६.४४	६.४२	८.०३	७.१२
फागुन	६.०८	६.४३	७.८५	८.१५	८.०२
चैत	१०.०५	९.०८	११.५३	७.६५	८.५४
तेस्रो त्रयमास	२३.२६	२१.९५	२५.८	२३.८३	२३.६८
वैशाख	११.३७	८.७५	७.३७	१०.४७	७.२७
जेठ	७.७९	९.६८	९.०३	८.६७	११.०९
असार	२२.३६	२०.९५	१७.२६	१६.३	१३.७६
अन्तिम त्रयमास	४१.५३	३९.३७	३३.६५	३५.४५	३२.१२
जम्मा	**१००**	**१००**	**१००**	**१००**	**१००.००**

स्रोतः महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०८३

२८. आर्थिक वर्षको अन्त्यमा मात्र पुँजीगत खर्च हुने प्रवृत्ति कायमै छ। आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को पुँजीगत खर्चको कुल भुक्तानीमध्ये पहिलो त्रयमासमा १०.०० प्रतिशत मात्र भुक्तानी भएको छ भने असार महिनामा मात्र ३०.८६ प्रतिशत रकम भुक्तानी भएको छ। उक्त वर्षको अन्तिम त्रयमासमा यस्तो भुक्तानी ४९.८६ प्रतिशत रहेको छ। पछिल्लो पाँच आर्थिक वर्षको अन्तिम त्रयमासमा औसत पुँजीगत खर्च ५१.७९ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका (५) : मासिक पुँजीगत खर्चको भुक्तानी स्थिति (प्रतिशतमा)

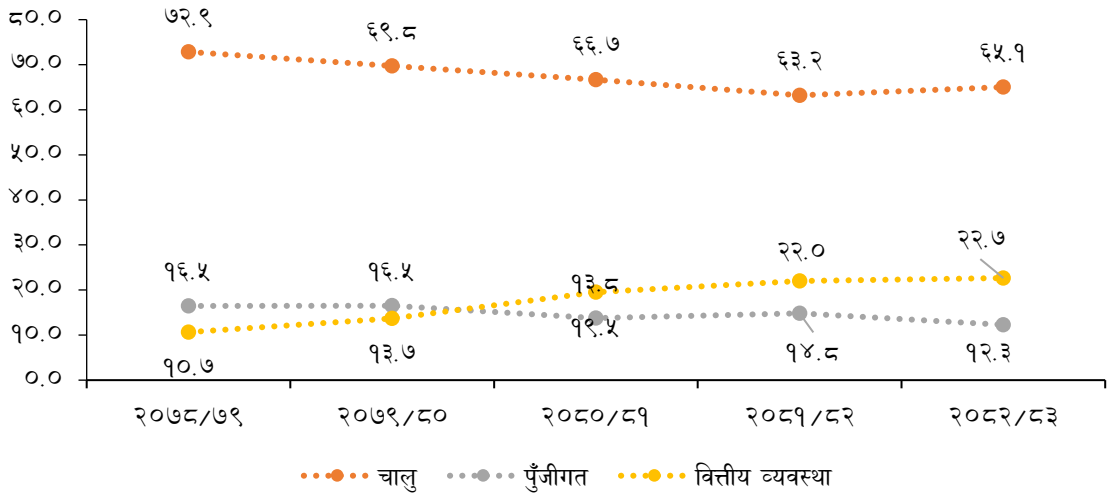
महिना	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८२/८३
साउन	०.०६	०.४३	०.६३	०.४३	०.३८
भदौ	१.५८	०.७७	१.८७	३.८३	२.९३
असोज	४.९३	५.६८	५.९१	५.०४	६.६९
पहिलो त्रयमास	**६.५७**	**६.८९**	**८.४२**	**९.३**	**१०.००**
कात्तिक	६.२९	२.७३	२.८३	६.३४	३.१९
मंसिर	२.८४	३.५२	३.२९	३.१७	४.४६
पुष	६.५	१०.३६	८.३३	७.५१	८.१०
दोस्रो त्रयमास	**१५.६४**	**१६.६१**	**१४.४५**	**१७.०१**	**१५.७६**
माघ	५.३३	४.६२	५.४९	६.८५	७.४५
फागुन	७.३६	७.५७	७.६९	९.२	७.६९
चैत	११.३५	१२.३२	९.८४	८.४३	९.२३
तेस्रो त्रयमास	**२४.०४**	**२४.५१**	**२३.०२**	**२४.४८**	**२४.३७**
वैशाख	८.७६	६.७	७.८९	७.५७	९.२०
जेठ	७.५२	९.११	११.७२	११.४४	९.८१
असार	३७.४७	३६.१९	३४.४९	३०.२	३०.८६
अन्तिम त्रयमास	**५३.७५**	**५२.०**	**५४.११**	**४९.२१**	**४९.८६**
जम्मा	**१००**	**१००**	**१००**	**१००**	**१००.००**

स्रोतः महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०८३

२९. पछिल्ला वर्षमा कुल संघीय खर्चमा वित्तीय व्यवस्था तर्फको खर्चको हिस्सा बढेको छ। आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा कुल संघीय सरकारी खर्चमध्ये चालु खर्च, पुँजीगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थाको अनुपात क्रमशः ६५.०५ प्रतिशत, १२.२९ प्रतिशत र २२.६६ प्रतिशत रहेको छ। गत आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा यस्तो अनुपात क्रमशः ६३.२१ प्रतिशत, १४.८० प्रतिशत र २१.९८ प्रतिशत रहेको थियो।

३०. पुँजीगत खर्चको हिस्सा पछिल्लो चौध आर्थिक वर्षकै न्यून रहेको छ। संघ सरकारबाट प्रदेश तथा स्थानीय तहमा दिइने अनुदान पनि चालु खर्चमा नै गणना हुने हुँदा संघीय सरकारको चालु खर्च अधिक देखिएको हो भने सार्वजनिक ऋणको सावाँ भुक्तानी रकममा वृद्धि हुँदै गएकाले वित्तीय व्यवस्था तर्फको खर्चको अनुपातमा वृद्धि भएको हो।

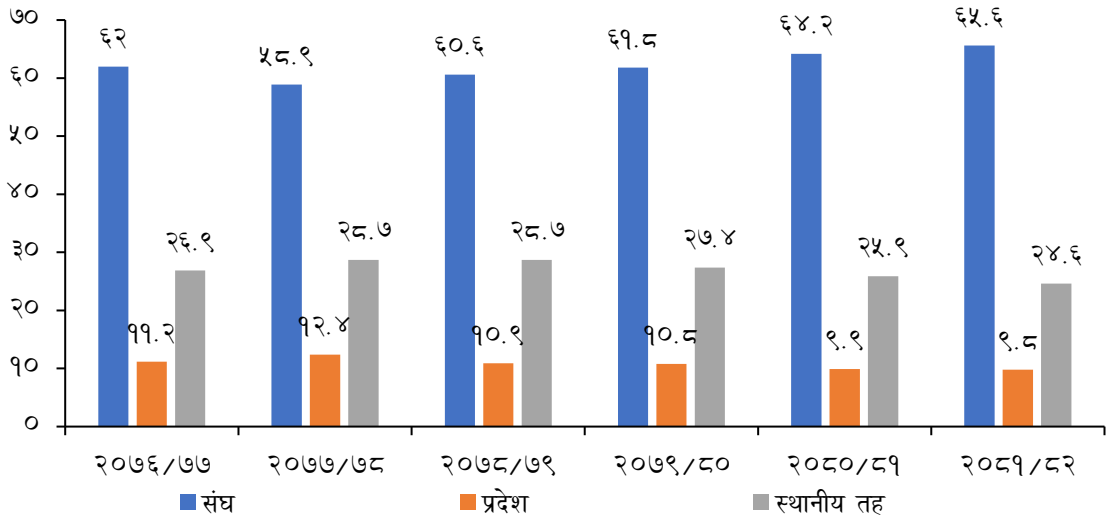
चार्ट (११): संघीय खर्च संरचना (संघीय खर्चको प्रतिशत)

स्रोतः महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०८३।

३१. आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको खुद खर्च (एकीकृत खर्च) ८.२ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. १७ खर्ब ७५ अर्ब ४७ करोड पुगेको छ। आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा उक्त खर्च रु. १६ खर्ब ४० अर्ब ६८ करोड रहेको थियो। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को एकीकृत खर्चमध्ये चालु खर्च ५३.३ प्रतिशत, पुँजीगत खर्च २८.० प्रतिशत र वित्तीय व्यवस्थातर्फको खर्च १८.८ प्रतिशत रहेको छ भने तहगत रूपमा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको हिस्सा क्रमशः ६५.६, ९.८ र २४.६ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट (१२) : तीन तहका सरकारको खर्च स्थिति (एकिकृत खर्चको प्रतिशत)

स्रोतः महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०८२ (आर्थिक सर्वेक्षण २०८२/८३)

राजस्व परिचालन

३२. राजस्व परिचालनमा वृद्धि भएको छ। आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा राजस्व सङ्कलन ५.२१ प्रतिशतले बढेर रु. १२ खर्ब ४१ अर्ब ३३ करोड पुगेको छ। यस अवधिमा सङ्कलित राजस्वमध्ये कर राजस्व र गैरकर राजस्वको हिस्सा क्रमशः ९०.५ प्रतिशत र ९.५ प्रतिशत रहेको छ। उक्त आर्थिक वर्षमा सङ्कलित राजस्व लक्ष्यको ८३.८७ प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा यस्तो सङ्कलन लक्ष्यको ८३.१३ प्रतिशत रहेको थियो।

३३. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा ब्याज कर, गैरकर राजस्व र अन्य प्राप्ति बाहेकका सबै समूह र उपसमूहमा सङ्कलित राजस्व बढेको छ। ब्याज कर १३.६० प्रतिशत, गैरकर राजस्व ९.१४ प्रतिशत र अन्य प्राप्ति ५३.६६ प्रतिशतले घटेको छ। न्यून ब्याजदर, सार्वजनिक संस्थानको कमजोर मुनाफा क्षमता लगायतका कारण ब्याज कर, गैरकर राजस्व र अन्य प्राप्ति सङ्कलनमा कमी आएको हो। यस अवधिमा पैठारीमा आधारित मूल्य अभिवृद्धि कर १३.१९ प्रतिशत र आन्तरिक उत्पादनमा आधारित अन्तःशुल्क १०.४५ प्रतिशतले बढेको छ।

३४. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को सङ्कलित कर राजस्वमध्ये भन्सार विन्दुमा सङ्कलित कर राजस्वको अंश ४५.६ प्रतिशत र आन्तरिकतर्फको कर राजस्वको अंश ५४.४ प्रतिशत रहेको छ। अघिल्लो आर्थिक वर्षमा यस्तो अंश क्रमशः ४५.० प्रतिशत र ५५.० प्रतिशत रहेको थियो। आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को भन्सार विभाग तर्फको राजस्व सङ्कलन ८.१८ प्रतिशत र आन्तरिक राजस्व विभाग तर्फको राजस्व सङ्कलन ५.६४ प्रतिशतले बढेको छ।

तालिका (६): पछिल्लो दुई आर्थिक वर्षको मासिक राजस्व परिचालनको स्थिति (रू.करोड)

महिना	२०८१/८२				२०८२/८३			
	कर राजस्व	गैरकर राजस्व	कुल राजस्व	कुल राजस्वको प्रतिशतमा	कर राजस्व	गैरकर राजस्व	कुल राजस्व	कुल राजस्वको प्रतिशतमा
साउन	७७.४१	१७.३३	९४.७४	८.०३	८०.६७	३.८०	८४.४७	६.८०
भदौ	६७.७८	३.८६	७१.६४	६.०७	६९.७३	३.३४	७३.०७	५.८९
असोज	७४.४९	७.३८	८१.८७	६.९४	८३.९३	७.५९	९१.५२	७.३७
कात्तिक	७०.२२	४.७६	७४.९८	६.३६	७२.५६	४.९३	७७.५०	६.२४
मङ्सिर	७२.६८	३.६८	७६.३६	६.४७	७५.३४	४.४१	७९.७५	६.४२
पुस	१२६.८२	३३.१९	१६०.०१	१३.५६	१३३.८८	३७.२१	१७१.१०	१३.७८
माघ	७६.२४	७.००	८३.२५	७.०६	८३.२०	४.४३	८७.६३	७.०६
फागुन	७३.१६	४.३४	७७.४९	६.५७	७७.२७	४.९८	८२.२६	६.६३
चैत	१०५.३४	५.६९	१११.०२	९.४१	१२२.१९	१६.८२	१३९.००	११.२०
बैशाख	८४.८०	६.२५	९१.०६	७.७२	९४.७९	७.४८	१०२.२७	८.२४
जेठ	८९.०६	४.५९	९३.६५	७.९४	८७.७९	४.९७	९२.७६	७.४७

महिना	२०८१/८२				२०८२/८३			
	कर राजस्व	गैरकर राजस्व	कुल राजस्व	कुल राजस्वको प्रतिशतमा	कर राजस्व	गैरकर राजस्व	कुल राजस्व	कुल राजस्वको प्रतिशतमा
असार	१३१.९२	३१.८३	१६३.७५	१३.८८	१४१.९४	१८.०७	१६०.०२	१२.८९
जम्मा	१०४९.९२	१२९.९०	११७९.८२	१००.००	११२३.२९	११८.०३	१२४१.३३	१००

स्रोतः महालेखा नियन्त्रक कार्यालय/अर्थ बुलेटिन, २०८३

३५. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा सङ्कलित कुल राजस्वमध्ये पुस महिनामा सबैभन्दा बढी १३.७८ प्रतिशत र भदौ महिनामा सबैभन्दा कम ५.८९ प्रतिशत राजस्व सङ्कलन भएको छ। असार महिनामा मात्र कुल राजस्वको १२.८९ प्रतिशत सङ्कलन भएको छ। अघिल्लो आर्थिक वर्षमा असार महिनाको हिस्सा १३.८८ प्रतिशत रहेको थियो।

३६. उक्त आर्थिक वर्षमा कर राजस्वतर्फको सङ्कलन लक्ष्यको ८४.७४ प्रतिशत र गैरकर राजस्व सङ्कलन लक्ष्यको ७६.४४ प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा उक्त सङ्कलन क्रमशः ८१.७६ प्रतिशत र ९६.१६ प्रतिशत रहेको थियो।

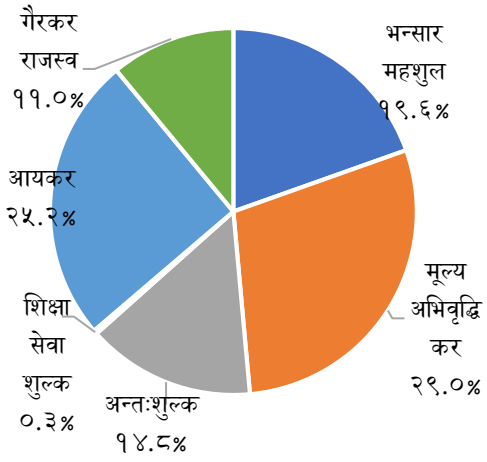
तालिका (७) : राजस्व लक्ष्य र असुलीको विवरण (रू. करोडमा)

शीर्षक	आर्थिक वर्ष २०८१/८२			आर्थिक वर्ष २०८२/८३		
	वार्षिक लक्ष्य	असुली	असुली प्रतिशत	वार्षिक लक्ष्य	असुली	असुली प्रतिशत
भन्सार महशुल	३०७३६.२३	२३०९०.५९	७५.१२	३०५५७.०५	२४०७५.८७	७८.७९
मूल्य अभिवृद्धि कर	३८६५२.००	३४१९३.२५	८८.४६	३९४५९.५२	३७३७९.०२	९४.७३
उत्पादन, विक्री, सेवा	१६४३६.६६	१४६८६.५९	८९.३५	१७२७९.८९	१५२९९.६५	८८.५४
पैठारी	२२२१५.३४	१९५०६.६६	८७.८१	२२१७९.६३	२२०७९.३७	९९.५५
अन्तःशुल्क	१९४९६.१६	१७५१६.४७	८९.८५	२१३१५.७७	१९१६६.५१	८९.९२
आन्तरिक उत्पादन	१४१८०.५८	१२८७२.६२	९०.७८	१५२२७.१२	१४२१७.९०	९३.३७
पैठारी	५३१५.५८	४६४३.८५	८७.३६	६०८८.६५	४९४८.६१	८१.२८
शिक्षा सेवा शुल्क	४६५.७६	४०५.९०	८७.१५	५२३.१३	६२८.५७	१२०.१६
आयकर	३९०७०.८१	२९७८१.३३	७६.२२	४०७०२.९२	३०८५८.२५	७५.८१
आयकर	३४०६२.३०	२६७६०.१५	७८.५६	३५५४४.८८	२८२४८.०८	७९.४७
ब्याज कर	५००८.५१	३०२१.१८	६०.३२	५१५८.०५	२६१०.१७	५०.६०
कर राजस्व	१२८४२०.९६	१०४९९१.६०	८१.७६	१३२५५८.३९	११२३२८.६४	८४.७४
गैरकर राजस्व	१३५०९.३४	१२९८९.९३	९६.१६	१५४४१.६१	११८०२.८७	७६.४४
कुल राजस्व	१४१९३०.३०	११७९८१.५२	८३.१३	१४८०००.००	१२४१३१.५१	८३.८७
अन्य प्राप्ति	०.००	१७३८.५०	-	०.००	८०५.६१	-
राजस्व र प्राप्ति	१४१९३०.३०	११९७२०.०२	८४.३५	१४८०००.००	१२४९३७.१२	८४.४२

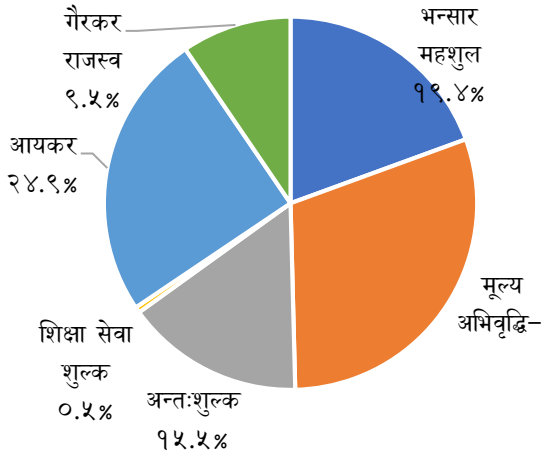
स्रोतः राजस्व व्यवस्थापन सूचना प्रणाली, महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०८३

३७. कुल राजस्व परिचालनमा सवैभन्दा बढी योगदान मूल्य अभिवृद्धि करको रहेको छ। त्यसपछि यस्तो योगदान क्रमशः आयकर, भन्सार महशुल, अन्तःशुल्क र गैरकर राजस्वको रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा कुल राजस्वमा यी शीर्षकको हिस्सा क्रमशः ३०.१ प्रतिशत, २४.९ प्रतिशत, १९.४ प्रतिशत, १५.४ प्रतिशत र ९.५ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट (१८) : विगत दुई आर्थिक वर्षको राजस्व परिचालनको संरचना (कुल राजस्वको प्रतिशत)

आ.व. २०८१/८२

आ.व. २०८२/८३

करको दायरा विस्तार

३८. स्थायी लेखा नम्बर लिएका (दर्ता कायम रहेका) करदाताको सङ्ख्या २०८३ असार मसान्तमा २०८२ असार मसान्तको तुलनामा १३.० प्रतिशतले वृद्धि भई ७९ लाख १० हजार ८ सय ६४ पुगेको छ। आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा खुद ९ लाख ११ हजार ५ सय १४ स्थायी लेखा नम्बर थप भएका छन्। कुल स्थायी लेखा नम्बरमध्ये व्यक्तिगत, व्यावसायिक र करकट्टी गर्ने निकायले लिएको स्थायी लेखा नम्बरको हिस्सा क्रमशः ७२.० प्रतिशत, २७.५ प्रतिशत र ०.५ प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा यस्तो सङ्ख्या १०.४ प्रतिशतले बढेकोमा समीक्षा वर्षमा विस्तार तीव्र भएको छ। थप भएका स्थायी लेखा नम्बरमध्ये ८७.१ प्रतिशत व्यक्तिगत स्थायी लेखा नम्बर रहेका छन्।

३९. २०८३ असार मसान्तसम्म मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता कायम रहेका करदाताको सङ्ख्या ७.५ प्रतिशतले वृद्धि भई ३ लाख ७८ हजार २ सय ६८ र अन्तःशुल्कमा दर्ता कायम रहेका करदाताको सङ्ख्या ६.१ प्रतिशतले वृद्धि भई १ लाख ३२ हजार ६ सय ७२ पुगेको छ। २०८२ असार मसान्तमा यस्तो सङ्ख्या क्रमशः ३ लाख ५१ हजार ७ सय ३५ र १ लाख २४ हजार ९ सय ९७ रहेको थियो। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा अन्तःशुल्कमा दर्ता कायम करदाता सङ्ख्या सामान्य रूपमा घटेकोमा समीक्षा वर्षमा उल्लेख्य वृद्धि भएको छ।

तालिका (८) : व्यक्तिगत तथा व्यावसायिक स्थायी लेखा नम्बर लिएका करदाताको विवरण

दर्ताको प्रकार	२०८१ असार	२०८२ असार	२०८३ असार	आ.व. २०८२/८३ मा खुद थप	हिस्सा % (२०८३ असार)
व्यावसायिक स्थायी लेखा नम्बर	१९९२५४४	२०६०७५८	२१७४९९२	११४२३४	२७.५
व्यक्तिगत स्थायी लेखा नम्बर	४२६७३९५	४९०२७२२	५६९६७०८	७९३९८६	७२.०
करकट्टी गर्ने निकायले लिएको	८०४३०	३५८७०	३९१६४	३२९४	०.५
जम्मा स्थायी लेखा नम्बर	**६३४०३६९**	**६९९९३५०**	**७९१०८६४**	**९११५१४**	**१००.०**
मूल्य अभिवृद्धि कर	३३४९८३	३५१७३५	३७८२६८	२६५३३	
अन्तःशुल्क	१२५,०८१	१२४,९९७	१३२,६७२	७,६७५	

स्रोतः आन्तरिक राजस्व विभाग, २०८३

अन्तर्राष्ट्रिय विकास सहायता परिचालन

४०. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा संघीय सरकारले अनुदानतर्फ रू. ३२ अर्ब ८४ करोड र ऋणतर्फ रू. १ खर्ब १६ अर्ब ४४ करोड गरी जम्मा रू. १ खर्ब ४९ अर्ब २८ करोड वैदेशिक सहायता प्राप्त गरेको छ, जुन कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको २.३ प्रतिशत (अनुदान ०.५० प्रतिशत र ऋण १.७६ प्रतिशत) हो। अघिल्लो आर्थिक वर्षको संशोधित अङ्कको तुलनामा अनुदान १०.७ प्रतिशतले बढेको भए पनि ऋण ८.३ प्रतिशतले घट्दा कुल वैदेशिक सहायता प्राप्ति ४.७ प्रतिशतले कम भएको हो।

४१. कुल वैदेशिक सहायतामा अनुदान र ऋणको हिस्सा क्रमशः २२.० प्रतिशत र ७८.० प्रतिशत रहेको छ; आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा उक्त हिस्सा क्रमशः १८.९ प्रतिशत र ८१.१ प्रतिशत रहेको थियो।

४२. वैदेशिक सहायता प्रतिबद्धता घटेको छ। आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा वैदेशिक सहायता प्रतिबद्धता अघिल्लो आर्थिक वर्षको लगानी प्रतिवद्धता रू. २ खर्ब ७३ अर्ब ५ करोडको तुलनामा ४०.९ प्रतिशतले कमी आई रू. १ खर्ब ६१ अर्ब ४६ करोड रहेको छ। कुल वैदेशिक सहायता प्रतिबद्धतामध्ये बहुपक्षीय साझेदारको हिस्सा ६३.६ प्रतिशत र द्विपक्षीय साझेदारको हिस्सा ३६.४ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका (९) : पछिल्लो ५ वर्षको अन्तर्राष्ट्रिय विकास सहायता प्राप्तिको स्थिति (रू. करोड)

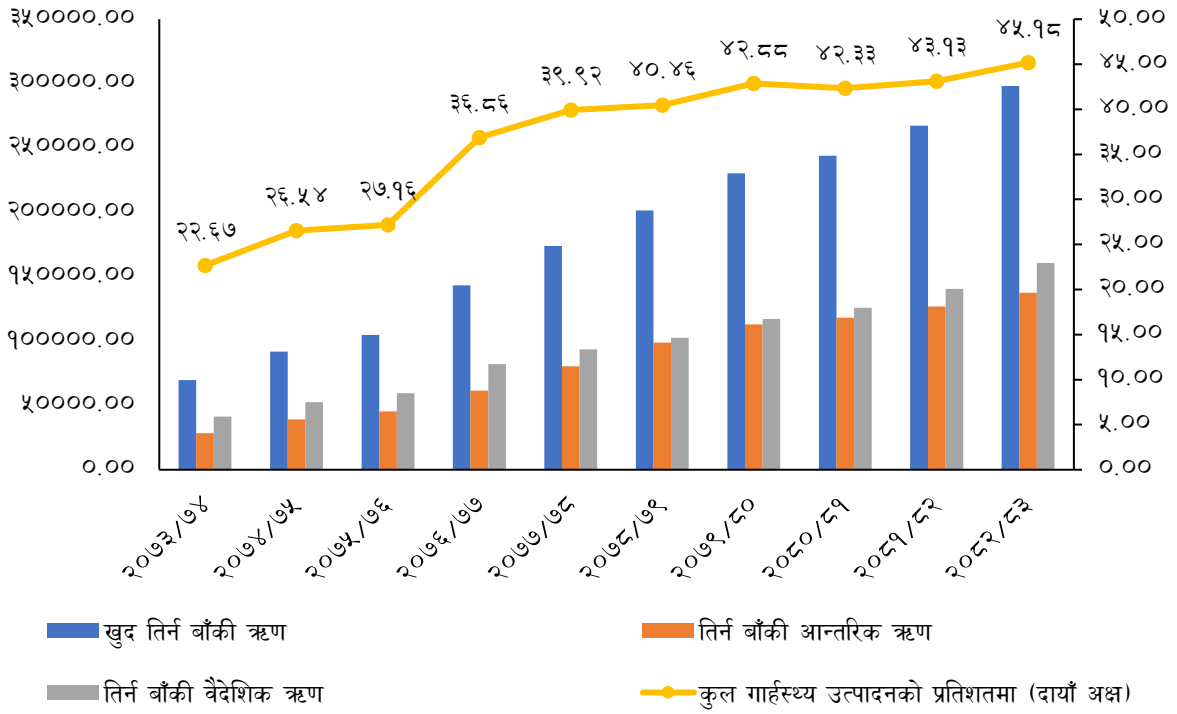
विवरण	आर्थिक वर्ष					प्रतिशत परिवर्तन	
	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३	२०८१/८२	२०८२/८३
अनुदान	२४१५	२३०१	२४०१	२९६५	३२८४	२३.५	१०.७
ऋण	१३५९४	१२३०५	११३२७	१२६९५	११६४४	१२.१	-८.३
जम्मा	**१६००९**	**१४६०६**	**१३७२८**	**१५६६०**	**१४९२८**	**१४.१**	**-४.७**

स्रोतः महालेखा नियन्त्रक कार्यालय/सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन कार्यालय, २०८३

सार्वजनिक ऋण

४३. पछिल्ला वर्षहरुमा सरकारको सार्वजनिक ऋण दायित्व क्रमशः बढ्दै गएको छ। भूकम्प पछिको पुनःनिर्माण, संघीयताको कार्यान्वयन, कोभिड-१९ महामारी लगायतका कारण खर्च आवश्यकता बढेको तर अपेक्षितस्तरमा राजस्वको परिचालन हुन नसकेकाले तिर्न बाँकी सार्वजनिक ऋणको परिमाणमा निरन्तर वृद्धि हुँदै गई २०८३ असार मसान्तमा रु. २९ खर्ब ८१ अर्ब ७० करोड पुगेको छ। आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को सुरुमा यस्तो ऋण रु. २६ खर्ब ७४ अर्ब ५ करोड रहेकोमा वर्षभरिमा रु. ३ खर्ब ७ अर्ब ६६ करोड (११.५१ प्रतिशत) ले वृद्धि भएको छ। कुल ऋण वृद्धिमा विनिमय घाटाको अंश ५५.५१ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट (१३) विगत दश आर्थिक वर्षको सार्वजनिक ऋणको प्रवृत्ति (रु करोडमा)

स्रोतः सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन कार्यालय, २०८३

४४. आर्थिक वर्ष २०७२/७३ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको २४.०७ प्रतिशत रहेको कुल तिर्न बाँकी सार्वजनिक ऋण आर्थिक वर्ष २०७३/७४ मा २२.६७ प्रतिशतमा झरे तापनि तत्पश्चात्का आर्थिक वर्षमा वृद्धि हुँदै गएको छ। २०८३ असार मसान्तमा यस्तो अनुपात ४५.१८ प्रतिशत पुगेको छ, जुन पछिल्लो एक दशककै उच्च हो।

४५. २०८३ असार मसान्तको कुल सार्वजनिक ऋणमध्ये आन्तरिक ऋण र बाह्य ऋणको अनुपात क्रमशः ४६.१३ प्रतिशत र ५३.८७ प्रतिशत रहेको छ। २०८२ असार मसान्तमा यस्तो अनुपात क्रमशः ४७.४३ प्रतिशत र ५२.५७ प्रतिशत रहेको थियो। नेपाली रुपैयाँ अवमूल्यन भएकाले वर्षभरि विनिमय दर नोक्सानी रु. १ खर्ब ६५ अर्ब रहँदा कुल ऋणमा बाह्य ऋणको हिस्सा थप बढेको हो।

४६. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा संघीय सरकारले कुल रु. ४ खर्ब ७४ अर्ब ५५ करोड सार्वजनिक ऋण परिचालन गरेको छ, जुन रु. ५ खर्ब ९५ अर्ब ६६ करोडको वार्षिक लक्ष्यको ७९.६७ प्रतिशत हो। यसमध्ये आन्तरिक र बाह्य ऋणको हिस्सा क्रमशः ७५.४६ प्रतिशत र २४.५४ प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा कुल रु. ४ खर्ब ५६ अर्ब २ करोड सार्वजनिक ऋण परिचालन भएको थियो। उक्त आर्थिक वर्षमा खुद ऋण परिचालन रु. १ खर्ब ६२ अर्ब १४ करोड रहेको छ।

४७. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा सरकारको ऋण सेवा खर्च (साँवा तथा व्याज भुक्तानी) ६.९७ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ३ खर्ब ८६ अर्ब ८४ करोड पुगेको छ, जुन कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको अनुपातमा ५.८६ प्रतिशत हो। अघिल्लो आर्थिक वर्षमा यस्तो खर्च रु. ३ खर्ब ६१ अर्ब ६५ करोड (५.८३ प्रतिशत) रहेको थियो। ऋण सेवा खर्च कुल संघीय खर्चको २४.७७ प्रतिशत बराबर रहेको छ।

४८. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा संघीय सरकारले आन्तरिक ऋणतर्फ रु. २ खर्ब ५० अर्ब ५६ करोड र बाह्य ऋणतर्फ रु. ६१ अर्ब ८४ करोड गरी जम्मा रु. ३ खर्ब १२ अर्ब ४० करोड साँवा भुक्तानी गरेको छ। उक्त वर्षमा आन्तरिक ऋणतर्फ रु. ६१ अर्ब ३८ करोड र बाह्य ऋणतर्फ रु. १३ अर्ब ६ करोड गरी जम्मा रु. ७४ अर्ब ४३ करोड ब्याज भुक्तानी भएको छ। ऋण सेवाका लागि विनियोजित रु. ४ खर्ब ११ अर्ब १ करोड बजेटको ९४.१२ प्रतिशत खर्च भएको छ।

तालिका (१०): पछिल्लो ५ वर्षको सार्वजनिक ऋण परिचालनको स्थिति (रू. करोडमा)

विवरण	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३#
आन्तरिक ऋण परिचालन	२२७७३.०७	२४८७३.८३	२३४४२.१४	३२९०७.६३	३५८१०.७२
कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा	४.५८	४.६३	४.०७	५.३१	५.४३
वैदेशिक ऋण परिचाल	१३५९४.२१	१२३०४.७६	११३२७.१४	१२६९४.७६	११६४३.९६
कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा	२.७३	२.२९	१.९७	२.०५	१.७६
कुल सार्वजनिक ऋण परिचालन	३६३६७.२८	३७१७८.५९	३४७६९.२८	४५६०२.३९	४७४५४.६८
कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा	७.३१	६.९३	६.०४	७.३६	७.१९
ऋण सेवा खर्च	१२१९७.९६	२२२६०.५७	३०५३७.७३	३६१६४.७२	३८६८३.७९
साँवा फिर्ता खर्च	७६७५.३७	१४९७१.२७	२२३२७.९५	२९११९.८५	३१२४०.३४
व्याज खर्च	४५२२.५९	७२८९.३१	८२०९.७८	७०४४.८७	७४४३.४५
कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा (ऋणसेवा)	२.४५	४.१५	५.३०	५.८३	५.८६

स्रोतः महालेखा नियन्त्रक कार्यालय/सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन कार्यालय, २०८३

४९. पछिल्लो समय सार्वजिनक ऋण व्यवस्थापन प्रभावकारी बनाउन ऋण रकमलाई पुँजी निर्माणसँग आबद्ध गरी आय, रोजगारी र उत्पादन अभिवृद्धि गर्न परियोजना आधारित ऋण लिने, छोटो अवधिका ऋण घटाउने जस्ता ऋण व्यवस्थापन सुधार कार्यमा जोड दिइएको छ।

बाह्य क्षेत्र

५०. पछिल्लो दशकमा विप्रेषण ३.४ गुणा बढेर कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको ३५.८ प्रतिशत पुगेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को अन्त्यमा १२.५ प्रतिशतसम्म घाटामा रहेको चालु खाता २०८२/८३ को सोहि अवधिमा १४.० प्रतिशतको बचतमा र विदेशी विनिमय सञ्चिति ९.५ अर्बबाट २५.३ अर्ब अमेरिकी डलरमा पुगेको छ। उक्त अवधिमा व्यापार घाटा भने रु.९ खर्ब १७ अर्बबाट रु.१७ खर्ब ८१ अर्ब पुगेको छ। २०८३ भदौको भोटेकोशी बाढीले चीनसँगको स्थलमार्ग व्यापार र विद्युत निर्यात अवरुद्ध गर्ने, पर्यटन आय घटाउने र पुनर्निर्माणको आयात बढाउने भएकाले प्रारम्भिक प्रक्षेपणमा चालु वर्ष आयात र विप्रेषण बढ्ने, व्यापार घाटा बढ्ने, चालु खाता बचत साँघुरिने र विदेशी विनिमय सञ्चिति समेत साँघुरिन सक्ने देखिन्छ।

५१. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा बाह्य क्षेत्रका सूचकहरु सुधारात्मक छन्। वस्तु निर्यात तथा विप्रेषण आयमा भएको उल्लेख्य वृद्धिका कारण चालु खाता र शोधनान्तर स्थिति हालसम्मकै उच्च बचतमा रहेका छन्। विदेशी मुद्रा सञ्चिति उल्लेख्य बढेको छ। यस अवधिमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको अनुपातमा वस्तु निर्यात र वस्तु आयात बढेको तथा वस्तु व्यापार घाटा समेत बढेको छ।

तालिका (११): बाह्य क्षेत्रका परिसूचकहरू (कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशत)

परिसूचकहरू	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३
निर्यात	२०००३.१०	१५७१४.०७	१५२३८.०६	२७७०३.०२	३१५२९.०५
आयात	१९२०४४.८४	१६११७३.१८	१५९२९८.५५	१८०४१२.२७	२०९६३७.९१
कुल व्यापार	२१२०४७.९३	१७६८८७.२५	१७४५३६.६१	२०८११५.२९	२४११६६.९५
व्यापार सन्तुलन	-१७२०४१.७४	-१४५४५९.११	-१४४०६०.४९	-१५२७०९.२५	-१७८१०८.८६
निर्यात आयात अनुपात (%)	१०.४	९.७	९.६	१५.४	१५.०
कुल वस्तु व्यापारमा निर्यातको अंश (%)	९.४	८.९	८.७	१३.३	१३.१
कुल वस्तु व्यापारमा आयातको अंश (%)	९०.६	९१.१	९१.३	८६.७	८६.९
खुद सेवा आय	-१०८११.७०	-७९८८.६०	-५६२१.५०	-९०३०.२०	-७३६०.००
खुद वस्तु तथा सेवा निर्यात	-१८२८५३.४४	-१५३४४७.७१	-१४९६८१.९९	-१६१७३९.४५	-१८५४६८.८६
शोधनान्तर स्थिति	-२५२३६.२८	२८५८२.३२	५०२४९.११	५९४५३.९४	१०२७०४.२८
चालु खाता सन्तुलन	-६२३३७.६५	-४५९१.८२	२२१३४.९८	४०९८३.६०	९२३५५.९३
विप्रेषण आप्रवाह	१००७३०.६९	१२४०६८.६४	१४४५३१.५१	१७२३२७.०१	२३६३१२.९९
विदेशी विनिमय सञ्चिति	१२१५८०.२२	१५३९३६.२४	२०४११०.२७	२६७७६८.३७	३८९७६७.०४
खुद वैदेशिक लगानी	१८५६.००	६१७.१०	८४०.१०	७३०.५०	२२४०.००
भ्रमण आय	३२४४.७०	६१४८.००	८२३२.७०	८८६६.१०	९००५.००
भ्रमण खर्च	९७३२.३०	१४४४७.९०	१८९४३.४०	२२३७१.८०	२०९१०.००

स्रोतः भन्सार विभाग/नेपाल राष्ट्र बैंक, २०८३।

५२. आर्थिक वर्ष २०८१/८१ मा कुल वस्तु व्यापारमा वस्तु निर्यातको अंश १३.३ प्रतिशत रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा १३.१ प्रतिशत रहेको छ।

वस्तु निर्यात

५३. आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा ८१.८ प्रतिशतले वृद्धि भएको वस्तु निर्यात आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा १३.८ प्रतिशतले वृद्धि भई रु.३ खर्ब १५ अर्ब २९ करोड पुगेको छ। यस अवधिमा भारततर्फको निर्यात १५.१ प्रतिशत र अन्य देशतर्फको निर्यात १०.१ प्रतिशतले बढेको छ भने चीनतर्फको निर्यात २८.० प्रतिशतले घटेको छ।

५४. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा कुल वस्तु निर्यातमा भारततर्फको निर्यातको हिस्सा ८२.० प्रतिशत पुगेको छ, जुन आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा ८१.१ प्रतिशत रहेको थियो। चीनतर्फको हिस्सा ०.६ प्रतिशत र अन्य मुलुकतर्फको हिस्सा १७.४ प्रतिशत रहेको छ। अन्य मुलुकमध्ये अमेरिकातर्फ ६.६, जर्मनीतर्फ १.६ र बेलायततर्फ १.० प्रतिशत निर्यात रहेको छ।

तालिका (१२): देशगत रुपमा निर्यातको संरचना (कुल निर्यातको प्रतिशतमा)

देश	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३
भारत	७७.६	६७.९	६७.७	८१.१	८२.०
चीन	०.४	१.१	१.७	०.९	०.६
अमेरिका	९.०	१२.५	११.४	६.६	६.६
जर्मनी	२.१	२.८	२.९	१.६	१.६
बेलायत	१.६	२.१	२.०	१.१	१.०
अन्य	९.३	१३.६	१४.३	८.७	८.२
कुल	**१००**	**१००**	**१००**	**१००**	**१००**

स्रोतः भन्सार विभाग, २०८३।

५५. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा निर्यात भएका प्रमुख दश वस्तुको कुल निर्यातमा अंश ६६.३ प्रतिशत रहेको छ अघिल्लो वर्ष उक्त हिस्सा ६५.८ प्रतिशत रहेको थियो। वस्तु निर्यातमा सोयाबिन तेलको हिस्सा सबैभन्दा बढी ४०.८ प्रतिशत रहेको छ। उक्त आर्थिक वर्षमा पाम तेलको निर्यात उच्च दर (२४६.७ प्रतिशत) ले बढेको छ भने चाउचाउ, अलैंची, जुटका सामान, सोयाबिन तेल लगायतका वस्तुको निर्यात बढेको छ। साथै, पार्टिकल बोर्ड, चिया, ऊनी गलैंचा लगायतका वस्तुको निर्यात घटेको छ।

तालिका (१३): निर्यात भएका प्रमुख दश वस्तुहरू (रु.करोडमा)

वस्तु	२०८१/८२	२०८२/८३	कुल निर्यातको हिस्सा	प्रतिशत परिवर्तन
सोयाबिन तेल	१०६७९.१०	१२८७४.४०	४०.८	२०.६
पोलिस्टर धागो र यार्न	१३५८.००	१५०७.४०	४.८	११.०
अलैंची	७६७.४०	१२६३.७०	४.०	६४.७
ऊनी गलैंचा	१०७७.३०	१०३८.२०	३.३	-३.६

वस्तु	२०८१/८२	२०८२/८३	कुल निर्यातको हिस्सा	प्रतिशत परिवर्तन
जुटका सामान	८२२.३०	१००१.००	३.२	२१.७
पाम तेल	२४१.४०	८३७.२०	२.७	२४६.८
फलफुलको जुस	७७०.४०	७६४.८०	२.४	-०.७
तयारी कपडा	५८१.००	६५४.२०	२.१	१२.६
पार्टिकल बोर्ड	७१०.००	५७६.४०	१.८	-१८.८
चाउचाउ	२३७.७०	४००.६०	१.३	६८.५
अन्य	१०४५८.४०	१०६११.१०	३३.७	१.५
कुल निर्यात	२७७०३.००	३१५२९.००	१००	१३.८

स्रोतः भन्सार विभाग, २०८३

वस्तु आयात

५६. आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा १३.३ प्रतिशतले बढेको वस्तु आयात आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा १६.२ प्रतिशतले बढेर रु.२० खर्ब ९६ अर्ब ३८ करोड पुगेको छ। यस अवधिमा भारत, चीन र अन्य देशबाट भएको वस्तु आयात क्रमशः १३.० प्रतिशत, २४.७ प्रतिशत र १७.५ प्रतिशतले बढेको छ।

५७. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा कुल आयातमा भारत, चीन र अन्य देशबाट भएको आयातको अंश क्रमशः ५७.७ प्रतिशत, २०.३ प्रतिशत र २२.० प्रतिशत रहेको छ। कुल आयातमा पेट्रोलियम पदार्थको अंश १६.७ प्रतिशत र प्रमुख दश वस्तुको अंश ४७.२ प्रतिशत रहेको छ जुन अंश अघिल्लो आर्थिक वर्ष क्रमशः १६.० र ४५.८ प्रतिशत रहेको थियो।

५८. उक्त आर्थिक वर्षमा चाँदी आयात ३६६.१ प्रतिशतको उल्लेख्य दरमा बढेको छ भने रासायनिक मल ६०.३ प्रतिशत, सुन ४६.२ प्रतिशत, दूरसञ्चार उपकरण ३४.८ प्रतिशत, यातायात उपकरण, सवारी साधन तथा पार्टपुर्जा २५.८ प्रतिशत र पेट्रोलियम पदार्थको आयात २१.६ प्रतिशतको उच्च दरले बढेको छ। अमेरिका-इरान युद्धको कारण अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा पेट्रोलियम पदार्थको मूल्य बढ्दा आयात परिमाणमा कमी आएतापनि मूल्यमा वृद्धि भएको हो। यस वर्ष खाने तेल, हट रोल्ड सिट, धान/चामल लगायतका वस्तुको आयात घटेको छ।

तालिका (१४): आयात भएका प्रमुख दश वस्तुहरू (रु.करोडमा)

वस्तु	२०८१/८२	२०८२/८३	कुल व्यापारमा हिस्सा (२०८२/८३)	वृद्धिदर
पेट्रोलियम पदार्थ	२८७७८.८०	३४९८४.००	१६.६९	२१.६
कच्चा सोयाबिन तेल	१०८००.२०	१२२२२.४०	५.८३	१३.२

वस्तु	२०८१/८२	२०८२/८३	कुल व्यापारमा हिस्सा (२०८२/८३)	वृद्धिदर
यातायात उपकरण, सवारी साधन तथा पार्टपुर्जा	९६२२.४०	१२१०४.३०	५.७७	२५.८
अन्य मेशिनरी तथा पार्टस्	८२२८.४०	१००७७.९०	४.८१	२२.५
दूरसञ्चार उपकरण तथा पार्टस्	४३५७.६०	५८७५.००	२.८०	३४.८
फलामजन्य वस्तु	४८७६.६०	५८५२.३०	२.७९	२०
रासायनिक मल	३११९.७०	४९९९.८०	२.३८	६०.३
औषधी	४६३५.५०	४७४४.२०	२.२६	२.३
तयारी कपडा	३८८६.००	४१७१.८०	१.९९	७.४
धान/चामल	३९८१.८०	३९६६.१०	१.८९	-०.४
अन्य	९८१२५.००	११०६४०.१०	५२.७८	१२.८
जम्मा आयात	१८०४१२.००	२०९६३७.९०	१००.००	१६.२

स्रोतः भन्सार विभाग, २०८३

वस्तु व्यापार सन्तुलन

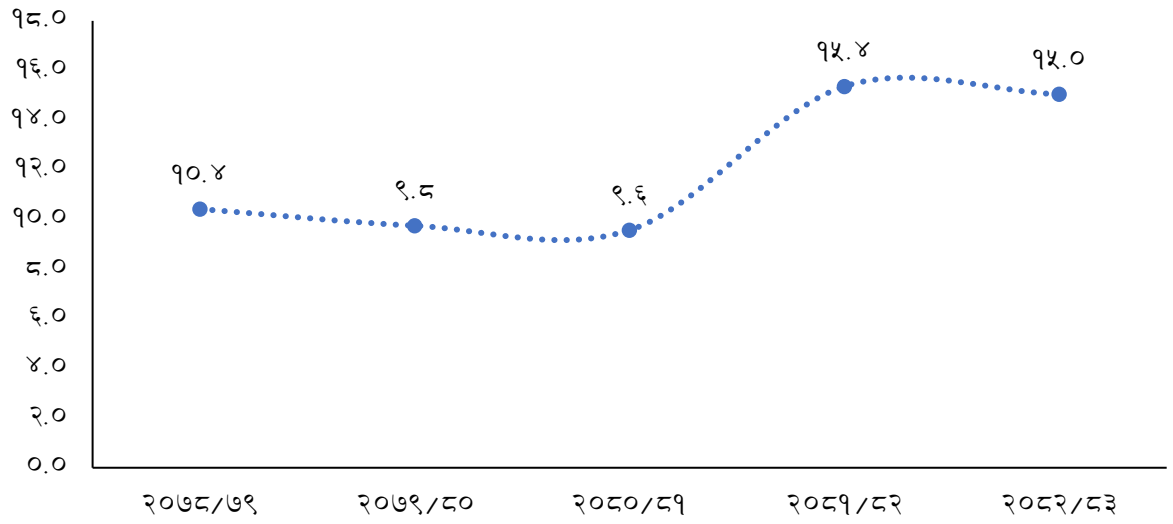
५९. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा वस्तु व्यापार घाटा १६.६ प्रतिशतले बढेर रु.१७ खर्ब ८१ अर्ब ९ करोड पुगेको छ। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा यस्तो घाटा ६.० प्रतिशतले बढेको थियो।

६०. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा भारततर्फको व्यापार घाटा १२.४ प्रतिशत, चीनतर्फको २५.१ प्रतिशत र अन्य देशसँगको व्यापार घाटा १८.६ प्रतिशतले बढेको छ।

निर्यात आयात अनुपात

६१. वस्तु निर्यातको तुलनामा वस्तु आयात उच्च रहँदै आएको छ। तथापि पछिल्ला वर्षहरुमा निर्यात आयात अनुपात सुधारोन्मुख छ।

तालिका (१४): पछिल्लो पाँच आर्थिक वर्षको निर्यात-आयात अनुपात

स्रोतः भन्सार विभाग।

६२. आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा निर्यात-आयात अनुपात १०.४ रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा १५.० पुगेको छ। निर्यातयोग्य वस्तुको विविधिकरण गरी निर्यातलाई दिगो बनाउन सके यसबाट वस्तु व्यापार घाटा समेत सुधार गर्न सकिन्छ।

वस्तु निर्यात र आयातको मासिक विवरण

६३. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को पहिलो त्रयमासमा उच्च वृद्धि देखिएको वस्तु निर्यात माघ, फागुन, वैशाख र जेठ महिनामा भने अघिल्लो वर्षको सोही महिनाको तुलनामा घटेको छ। वस्तु आयात भने सबै महिनामा बढेको छ। आर्थिक वर्ष

६४. २०८२/८३ मा मासिक औसत निर्यात रु.२६ अर्ब २७ करोड र मासिक औसत आयात रु.१ खर्ब ७४ अर्ब ७० करोड रहेको छ।

तालिका (१५): पछिल्लो तीन आर्थिक वर्षको मासिक वस्तु निर्यातको अवस्था (रु. करोडमा)

महिना	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३	वृद्धिदर (२०८०/८१ को तुलनामाण	कुल निर्यातको अंश २०८२/८३
साउन	१३५३	१२२३	२३९३	७६.८७	७.५९
भदौ	१२९२	१२८६	२३३९	८१.०४	७.४२
असोज	१४४३	१३२९	२५४७	७६.५१	८.०८
कात्तिक	९६९	१४२९	२०७१	११३.७३	६.५७

महिना	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३	वृद्धिदर (२०८०/८१ को तुलनामाण	कुल निर्यातको अंश २०८२/८३
मंसिर	१२६४	२०९९	२३०१	८२.०४	७.३०
पुष	११७६	२५१३	२५५१	११६.९२	८.०९
माघ	११८६	२८४१	२६१३	१२०.३२	८.२९
फागुन	१३७९	३०९७	२२९७	६६.५७	७.२९
चैत	१३३३	३००३	३१८२	१३८.७१	१०.०९
वैशाख	१२२३	२९७१	२६०३	११२.८४	८.२६
जेठ	१३०९	२९६६	२९००	१२१.५४	९.२०
असार	१३१२	२९४६	३७३२	१८४.४५	११.८४
जम्मा	**१५२३८**	**२७७०३**	**३१५२९**	**१०६.९१**	**१००

स्रोतः भन्सार विभाग, २०८३

६५. विगत तीन आर्थिक वर्षमा कुल वस्तु निर्यात शत प्रतिशतभन्दा बढीले वृद्धि भएको छ। आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा को कुल निर्यातमा कात्तिक महिनाको निर्यात सबैमन्दा कम रहेको छ भने सबैभन्दा बढी असार महिनाको निर्यात रहेको छ।

तालिका (१६): पछिल्लो तीन आर्थिक वर्षको मासिक वस्तु आयातको अवस्था (रु. करोडमा)

महिना	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३	वृद्धिदर (२०८०/८१ को तुलनामा)	कुल आयातको अंश २०८२/८३
साउन	१२९२३.९	१२८३७.७	१४३०४.१	१०.६८	६.८२
भदौ	१३०५१.१	१३४१६.६	१६२११.४	२४.२१	७.७३
असोज	१४८००.९	१२८२१.०	१६२९२.८	१०.०८	७.७७
कात्तिक	१०४७४.४	१२२६३.६	१४१३६.८	३४.९७	६.७४
मंसिर	१२९७०.५	१४८१०.१	१५६७३.८	२०.८४	७.४८
पुष	१२५९५.८	१६०८८.२	१७२८३.४	३७.२२	८.२४
माघ	१२९७७.७	१६६२१.७	१८४४६.३	४२.१४	८.८०
फागुन	१३२२७.९	१५६९७.९	१६५७६.४	२५.३१	७.९१

महिना	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३	वृद्धिदर (२०८०/८१ को तुलनामा)	कुल आयातको अंश २०८२/८३
चैत	१३७१४.७	१६३९६.७	२०१२४.९	४६.७४	९.६०
वैशाख	१३५९८.७	१६४६५.५	२०२१४.४	४८.६५	९.६४
जेठ	१५०३४.७	१७०६०.९	२०१४५.६	३३.९९	९.६१
असार	१३९२८.१	१५९३२.५	२०२२८.०	४५.२३	९.६५
जम्मा	**१५९२९८.४**	**१८०४१२.४**	**२०९६३७.९**	**३१.६०**	**१००.००**

स्रोतः भन्सार विभाग, २०८३ ।

६६. विगत तीन आर्थिक वर्षमा कुल वस्तु आयात ३१.६ प्रतिशतले बढीले वृद्धि भएको छ। आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा को कुल आयातमा कात्तिक महिनाको आयात सबैमन्दा कम रहेको छ भने सबैभन्दा बढी आयात असार महिनामा ९.६५ प्रतिशत भएको छ।

सेवा व्यापार

६७. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा खुद सेवा आय रु.७३ अर्ब ६० करोडले घाटामा रहेको छ। अघिल्लो वर्ष खुद सेवा आय रु.९० अर्ब ३० करोडले घाटामा रहेको थियो।

६८. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा भ्रमण आय १.५ प्रतिशतले वृद्धि भई रु.९० अर्ब ५ करोड कायम भएको छ भने भ्रमण व्यय ६.५ प्रतिशतले कमी आई रु.२ खर्ब ९ अर्ब १० करोड कायम भएको छ। भ्रमण व्ययमध्ये शिक्षातर्फको व्यय २.५ प्रतिशतले वृद्धि भई रु.१ खर्ब ४१ अर्ब ९२ करोड पुगेको छ। कुल भ्रमण व्ययमा शिक्षातर्फको हिस्सा ६७.९ प्रतिशत छ।

६९. यस अवधिमा खुद पूँजीगत ट्रान्सफर रु.१८ अर्ब ५० करोड र प्रत्यक्ष वैदेशिक लगानी (इक्विटी मात्र) आप्रवाह १३७.० प्रतिशतले वृद्धि भई रु.२८ अर्ब ४९ करोड रहेको छ।

चालु खाता तथा शोधनान्तर स्थिति

७०. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा चालु खाता र शोधनान्तर स्थिति दुवै हालसम्मकै उच्च बचतमा रहेका छन्। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा चालु खाता रु.४ खर्ब ९ अर्ब ८४ करोडले बचतमा रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा रु.९ खर्ब २३ अर्ब ५६ करोडले बचतमा रहेको छ। उक्त वर्ष अमेरिकी डलरमा चालु खाता ६ अर्ब ३२ करोड ५६ लाख डलरले बचतमा रहेको छ।

७१. आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा शोधनान्तर स्थिति रु.५ खर्ब ९४ अर्ब ५४ करोडले बचतमा रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा थप सुधार भई रु.१० खर्ब २७ अर्ब ४ करोडले बचतमा रहेको छ। अमेरिकी डलरमा यस्तो बचत ७ अर्ब ५ करोड डलर रहेको छ।

तालिका (१७): पछिल्लो दुई आर्थिक वर्षको मासिक चालु खाता तथा शोधनान्तर स्थिति (रु. करोडमा)

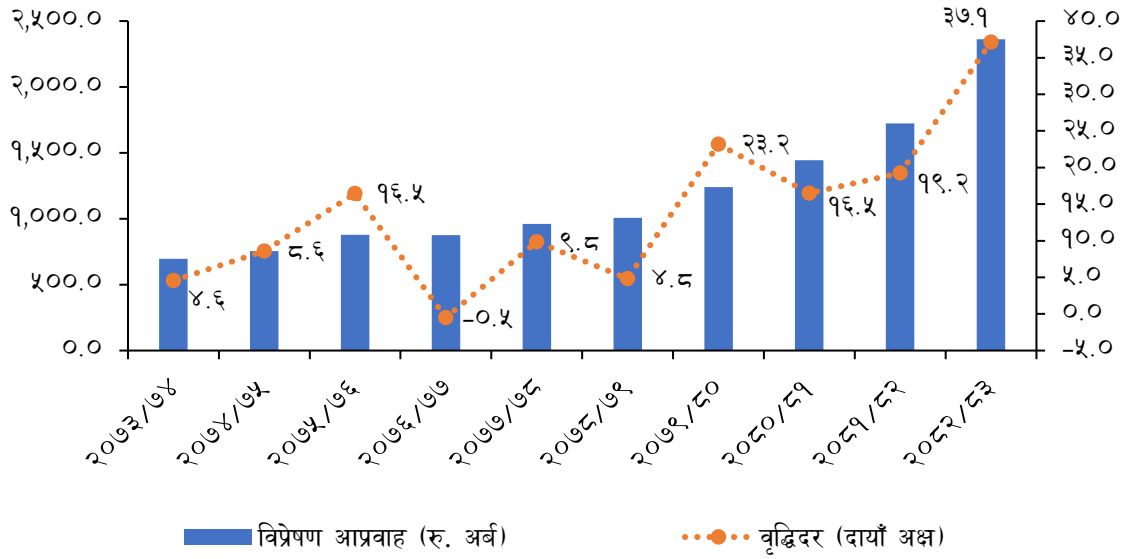
महिना	चालु खाता बचत २०८१/८२	चालु खाता बचत २०८२/८३	प्रतिशत परिवर्तन	शोधनान्तर बचत २०८१/८२	शोधनान्तर बचत २०८२/८३	प्रतिशत परिवर्तन
साउन	३३०८	७८१४	१३६.२२	४०९०	८९३०	११८.३४
भदौ	२१३३	५२५५	१४६.३७	६०८७	६४३८	५.७७
असोज	६०९५	१०६९०	७५.३९	८३२२	११०३४	३२.५९
कात्तिक	३२४२	४२०६	२९.७३	२०८४	५४३७	१६०.८९
मंसिर	१०६७	७९१८	६४२.०८	१९५१	१०३५०	४३०.५०
पुस	७२२	७१०८	८८४.४९	२३९२	७९३४	२३१.६९
माघ	१८४७	६३८७	२४५.८०	३५१५	७१४९	१०३.३९
फागुन	१२८८	५९०६	३५८.५४	२५९६	८५६२	२२९.८२
चैत	२५६४	६५८४	१५६.७९	३५८६	७२८१	१०३.०४
वैशाख	४९८६	११०६०	१२१.८२	९२२९	१३२४०	४३.४६
जेठ	४९२१	७२७८	४७.९०	५२९२	६२५०	१८.१०
असार	८८०९	१२१५०	३७.९३	१०३१०	१००९८	-२.०६
जम्मा	**४०९८४**	**९२३५६**	**१२५.३५**	**५९४५४**	**१०२७०४**	**७२.७५**

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैंक, २०८३

विप्रेषण आप्रवाह

७२. विप्रेषण आप्रवाह निरन्तर वृद्धि हुँदै गएको छ। आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा विप्रेषण आप्रवाह ३७.१ प्रतिशतले वृद्धि भई रु.२३ खर्ब ६३ अर्ब १३ करोड (१६ अर्ब १८ करोड ६४ लाख अमेरिकी डलर) पुगेको छ। अमेरिकी डलरमा यस्तो वृद्धि २८.१ प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा विप्रेषण आप्रवाह १९.२ प्रतिशतले बढेको थियो।

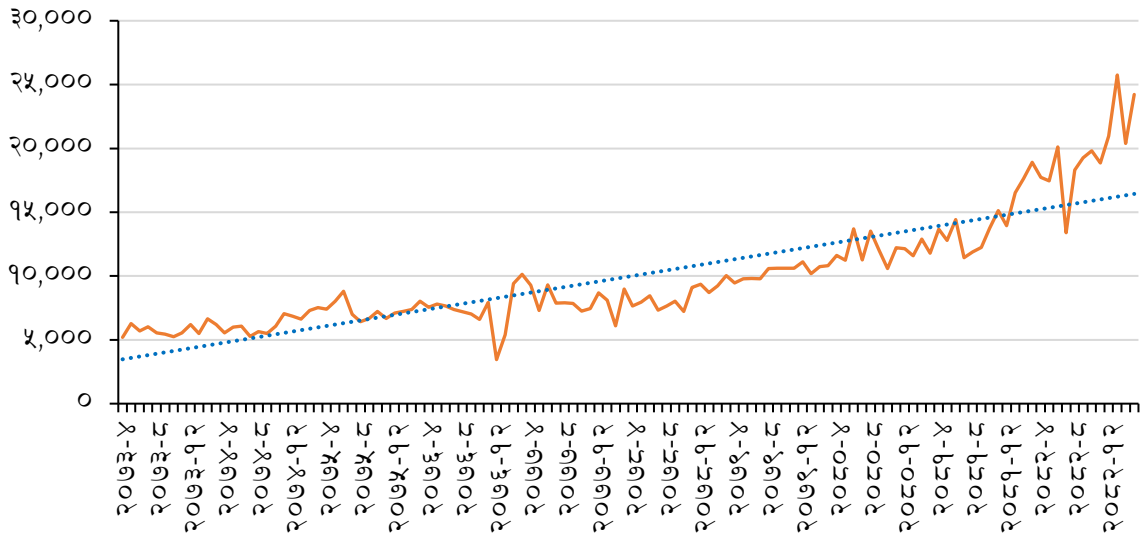
चार्ट (१५): विगत दश वर्षको विप्रेषण आप्रवाहको प्रवृत्ति (रु.अर्बमा)

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैंक, २०८३

७३. विगत दश वर्षमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा बाहेक अन्य वर्षमा विप्रेषण आप्रवाह वृद्धि भएको छ। यस अवधिको विप्रेषण आप्रवाहको औसत वृद्धिदर १४.० प्रतिशत रहेको छ। विगत दश वर्षको मासिक विप्रेषण आप्रवाहको प्रवृत्ति बढ्दो दरमा रहेको छ।

चार्ट (१६): पछिल्लो दश आर्थिक वर्षको मासिक विप्रेषण आप्रवाहको स्थिति (रु. करोडमा)

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैंक, २०८३

पर्यटक आगमन

७४. सन् २०२५ मा कुल पर्यटक आगमन ०.९५ प्रतिशतले वृद्धि भई ११ लाख ५८ हजार ४ सय ५९ पुगेको छ। सन् २०२५ मा अघिल्लो वर्षको तुलनामा १३.०७ प्रतिशतले पर्यटक आगमन वृद्धि भई ११ लाख ४७ हजार ५ सय ६७ पुगेको थियो।

७५. सन् २०२५ को अगस्टदेखि सन् २०२६ को जुलाईसम्मको अवधिमा नेपाल भित्रिने पर्यटकको सङ्ख्या सन् २०२४ र सन् २०२५ को सोही अवधिको ११ लाख ४७ हजार ८ सय ३४ को तुलनामा ४.७९ प्रतिशतले बढेर १२ लाख २ हजार ८ सय ५ पुगेको छ।

विदेशी विनिमय सञ्चिति

७६. विदेशी विनिमय सञ्चिति बढ्दै गएको छ भने सञ्चिति पर्याप्तता समेत बढेको छ। कुल विदेशी विनिमय सञ्चिति २०८२ असार मसान्तको तुलनामा ४५.६ प्रतिशतले बढेर २०८३ असार मसान्तमा रु.३८ खर्ब ९७ अर्ब ६७ करोड पुगेको छ। अमेरिकी डलरमा यस्तो सञ्चिति २९.८ प्रतिशतले वृद्धि भई २५ अर्ब ३१ करोड पुगेको छ।

७७. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को आयातलाई आधार मान्दा उक्त सञ्चिति २३.० महिनाको वस्तु र १९.६ महिनाको वस्तु तथा सेवाको आयात धान्न पर्याप्त रहेको छ।

तालिका (१८): विगत पाँच आर्थिक वर्षको कुल विदेशी विनिमय सञ्चितिको अवस्था

असार मसान्त	कुल सञ्चिति (रु. अर्ब)	प्रतिशत परिवर्तन	वस्तु आयात धान्ने क्षमता (महिना)	वस्तु तथा सेवा आयात धान्ने क्षमता (महिना)
२०७९	१,२१५.८	-१३.१%	७.८	६.९
२०८०	१,५३९.४	२६.६%	११.७	१०.०
२०८१	२,०४१.१	३२.६%	१५.६	१३.०
२०८२	२,६७७.७	३१.२%	१८.२	१५.४
२०८३	३,८९७.७	४५.६%	२३.०	१९.६

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैंक, २०८३

वैदेशिक लगानी

७८. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा प्रत्यक्ष वैदेशिक लगानी (इक्विटी) आप्रवाह १३७.० प्रतिशतले वृद्धि भई रु.२८ अर्ब ४९ करोड पुगेको छ। अघिल्लो आर्थिक वर्ष यस्तो आप्रवाह रु.१२ अर्ब २ करोड रहेको थियो।

७९. यस अवधिमा लगानी फिर्ता २९.३ प्रतिशतले वृद्धि भई रु.६ अर्ब ९ करोड रहेको छ, उक्त रकम अघिल्लो आर्थिक वर्षमा रु.४ अर्ब ७१ करोड रहेको थियो।

८०. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा खुद प्रत्यक्ष वैदेशिक लगानी २०६.४ प्रतिशतले वृद्धि भई रु.२२ अर्ब ४० करोड कायम भएको छ। अघिल्लो आर्थिक वर्ष यस्तो लगानी रु.७ अर्ब ३१ करोड रहेको थियो। आप्रवाहको तुलनामा लगानी फिर्ताको वृद्धिदर न्यून रहेकाले खुद लगानीमा आप्रवाहभन्दा उच्च वृद्धि देखिएको हो।

विनिमय दर

८१. अमेरिकी डलरसँग नेपाली मुद्रा अवमूल्यन हुँदै गएको छ। २०८२ असार मसान्तको तुलनामा २०८३ असार मसान्तमा अमेरिकी डलरसँग नेपाली रुपैयाँ १०.९ प्रतिशतले अवमूल्यन भई अमेरिकी डलर १ को खरिद विनिमय दर रु. १५३.७२ पुगेको छ। अघिल्लो वर्ष यस्तो अवमूल्यन २.७ प्रतिशत रहेको थियो। वार्षिक औसत आधारमा आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को विनिमय दर प्रति अमेरिकी डलर रु.१४४.०३ रहेको छ।

मौद्रिक, वित्तीय क्षेत्र तथा पूँजीबजार

८२. पछिल्लो दशकमा निक्षेप ३.६ गुणा र निजी क्षेत्र कर्जा ३ गुणा बढे पनि कर्जा वृद्धि कोभिड अघिको वार्षिक औसत २० प्रतिशतबाट पछिल्ला पाँच वर्ष ८ प्रतिशतमा झरेको छ र अधिक तरलताले ब्याजदर ऐतिहासिक न्यून तहमा झरेको छ। बाढीप्रभावित जलविद्युत आयोजना र व्यवसायका कर्जा पुनर्संरचना र एक वर्षको ब्याज राहतले बैंकहरूको नाफा र प्रोभिजनमा चाप पार्ने भएकाले प्रारम्भिक प्रक्षेपणमा चालु वर्ष कर्जा र निक्षेप दुवै बढ्ने, ब्याजदर तल्लो विन्दुमै रहने र निष्कृय कर्जा स्थिरता कायम हुने देखिन्छ।

८३. नेप्से सूचकाङ्क दशकमा १,५८३ बिन्दु (२०७४ असार) बाट २०७८ असारको २,८८३ को उचाइ हुँदै २०८३ असारमा २,५९८ बिन्दुमा झरको छ भने बजार पुँजीकरण कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको ६०.३ बाट ६७.६ प्रतिशत पुगेको छ। बाढीले सूचीकृत जलविद्युत कम्पनीका सेयर र निर्जीवन बीमकहरूको दाबी भुक्तानीमा चाप थपेकाले प्रारम्भिक प्रक्षेपणमा नेप्से परिसूचक हालको दायरामै रहने र बीमा प्रिमियम बढ्ने र दाबी भुक्तानीले निर्जीवन बीमा उद्योगको नाफा घट्ने देखिन्छ।

८४. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा प्रमुख मौद्रिक तथा वित्तीय परिसूचक मिश्रित रहेका छन्। कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको अनुपातमा विस्तृत मुद्राप्रदाय अघिल्लो वर्षको १२६.५ प्रतिशतबाट बढेर १३४.८ प्रतिशत पुगेको छ। कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको अनुपातमा निजी क्षेत्रतर्फ प्रवाहित कर्जा भने अघिल्लो वर्षको ९०.७ प्रतिशतको तुलनामा लगभग स्थिर रही ९०.८ प्रतिशत रहेको छ। विप्रेषण आप्रवाह र शोधनान्तर बचतका कारण तरलता विस्तार भएतापनि सो अनुरूप कर्जा विस्तार हुन नसकेको अवस्था छ।

८५. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा विस्तृत मुद्राप्रदाय ($M_२$) १३.४ प्रतिशतले वृद्धि भई रु.८८ खर्ब ९७ अर्ब २० करोड, संकुचित मुद्राप्रदाय ($M_१$) १७.९ प्रतिशतले वृद्धि भई रु.१३ खर्ब ६३

अर्ब ८१ करोड र विस्तृत मुद्रा तरलता (M_3) १३.७ प्रतिशतले वृद्धि भई रु.९० खर्ब १४ अर्ब १५ करोड पुगेको छ।

८६. समीक्षा वर्षमा खुद वैदेशिक सम्पत्ति (विदेशी विनिमय मूल्याङ्कन नाफा/नोक्सान समायोजित) रु.१० खर्ब २७ अर्ब ४ करोड (३८.५ प्रतिशत) ले बढेको छ। खुला बजार कारोबार र नेपाल राष्ट्र बैंक ऋणपत्र जारी गरी अधिक तरलता प्रशोचन गरिएकोले सञ्चित मुद्रा ५.६ प्रतिशतले मात्र बढेको छ (अघिल्लो वर्ष १६.१ प्रतिशत)। मौद्रिक क्षेत्रको कुल आन्तरिक दाबी २.१ प्रतिशतले बढेको छ; निजी क्षेत्रमाथिको दाबी ६.६ प्रतिशतले बढेको छ भने सरकारमाथिको खुद दाबी २५.१ प्रतिशतले घटेको छ।

८७. समीक्षा वर्षमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूमा रहेको निक्षेप १३.९ प्रतिशत (रु.१० खर्ब १३ अर्ब ५ करोड) ले वृद्धि भई रु.८२ खर्ब ७६ अर्ब ९३ करोड पुगेको छ। अघिल्लो वर्ष यस्तो निक्षेप १२.६ प्रतिशतले वृद्धि भएको थियो।

८८. २०८३ असार मसान्तमा कुल निक्षेपमा चल्ती, बचत र मुद्दती निक्षेपको अंश क्रमशः ८.१ प्रतिशत, ४७.० प्रतिशत र ३५.३ प्रतिशत रहेको छ। गत वर्षको सोही अवधिमा यस्तो हिस्सा क्रमशः ७.१ प्रतिशत, ३६.८ प्रतिशत र ४८.३ प्रतिशत रहेको थियो। ब्याजदरमा आएको कमीसँगै मुद्दतीबाट बचत निक्षेपतर्फ निक्षेप रकमान्तर भएको छ। कुल निक्षेपमा संस्थागत निक्षेपको अंश ३६.१ प्रतिशतबाट घटेर ३३.९ प्रतिशत कायम भएको छ।

८९. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट निजी क्षेत्रमा प्रवाहित कर्जा ६.५ प्रतिशत (रु.३ खर्ब ५९ अर्ब ३६ करोड) ले वृद्धि भई रु.५८ खर्ब ५७ अर्ब ६ करोड पुगेको छ। अघिल्लो आर्थिक वर्षमा यस्तो कर्जा ८.४ प्रतिशतले विस्तार भएको थियो।

९०. क्षेत्रगत रुपमा निर्माण क्षेत्र, उपभोग्य क्षेत्र, यातायात, सञ्चार तथा सार्वजनिक सेवा क्षेत्र र औद्योगिक उत्पादन क्षेत्रतर्फको कर्जा बढेको छ भने कृषि क्षेत्रतर्फको कर्जा १.८ प्रतिशतले घटेको छ। ट्रस्ट रिसिट (आयात) कर्जा ३२.२ प्रतिशत, मार्जिन प्रकृतिको कर्जा १८.३ प्रतिशत र हायर पर्चेज कर्जा ११.१ प्रतिशतले बढेको छ। घरजग्गा धितोमा प्रवाहित कर्जाको अंश ६४.७ प्रतिशतबाट घटेर ६२.९ प्रतिशत कायम भएको छ।

तालिका (१९): मौद्रिक, वित्तीय क्षेत्र तथा पूँजीबजारका प्रमुख परिसूचक (कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको अनुपातमा)

परिसूचकहरु	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३
विस्तृत मुद्राप्रदाय (M२)	१११.४	११५.१	१२१.१	१२६.५	१३४.८
संकुचित मुद्राप्रदाय (M१)	१९.२	१८.०	१६.५	१८.७	२०.७
कुल निक्षेप	१०२.१	१०६.४	११२.०	११७.२	१२५.४
कुल आन्तरिक कर्जा	११४.०	११५.२	११३.८	११२.२	१०७.६
निजी क्षेत्रमा प्रवाह भएको कर्जा	९४.२	९१.४	९०.३	९०.७	९०.८

परिसूचकहरु	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३
सरकारतर्फ प्रवाह भएको कर्जा	१५.०	१९.०	१८.४	१६.४	११.५
उत्पादनशील क्षेत्रमा प्रवाहित कर्जा	१४.०	१४.०	१४.३	१४.५	३.९
बीमा प्रिमियम सङ्कलन	३.६	३.४	३.५	३.७	३.९
बजार पूँजीकरण	५७.७	५७.४	६१.७	७५.१	६७.६
नेप्से सूचकाङ्क (बिन्दु)	२००९.४७	२०९७.१०	२२४०.४१	२७९४.७९	२५९७.८०

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैंक/नेपाल बीमा प्राधिकरण/नेप्से, २०८३।

९१. २०८३ असार मसान्तमा २० वाणिज्य बैंक, १७ विकास बैंक, १६ वित्त कम्पनी, ५१ लघुवित्त वित्तीय संस्था र १ पूर्वाधार विकास बैंक गरी कुल १०५ बैंक तथा वित्तीय संस्था सञ्चालनमा रहेका छन्। मर्जर तथा प्राप्ति प्रक्रियाका कारण बैंक तथा वित्तीय संस्थाको शाखा सञ्जाल ११,५२६ बाट घटेर ११,३३२ कायम भएको छ।

९२. यस अवधिमा निक्षेप खाता सङ्ख्या ५ करोड ९४ लाख २९ हजारबाट वृद्धि भई ६ करोड ३४ लाख २५ हजार र कर्जा खाता सङ्ख्या १९ लाख ६७ हजारबाट वृद्धि भई २० लाख ३१ हजार पुगेको छ।

९३. २०८३ असार महिनामा डेबिट कार्डमार्फत रु.८० अर्ब ८१ करोड, मोबाइल बैंकिङमार्फत रु.६ खर्ब ९६ अर्ब ९४ करोड र क्यूआर कोड भुक्तानीमार्फत रु.१ खर्ब ८९ अर्ब ९१ करोड बराबरको कारोबार भएको छ।

तालिका (२०): बैंक तथा वित्तीय संस्थाको सङ्ख्या र शाखा सङ्ख्या

बैंक तथा वित्तीय संस्था	२०८१ असार	२०८२ असार	२०८३ असार	शाखा २०८१	शाखा २०८२	शाखा २०८३
वाणिज्य बैंक	२०	२०	२०	५०५६	५०९९	४९४१
विकास बैंक	१७	१७	१७	११३५	११३२	१११२
वित्त कम्पनी	१७	१७	१६	२८८	२९१	२९४
लघुवित्त वित्तीय संस्था	५२	५२	५१	५०५१	५००४	४९८५
पूर्वाधार विकास बैंक	१	१	१	-	-	-
जम्मा	१०७	१०७	१०५	११५३०	११५२६	११३३२

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैंक, २०८३

९४. बैंक तथा वित्तीय संस्थाको निष्क्रिय कर्जा अनुपात बढेको छ। २०८२ असारमा ४.६२ प्रतिशत रहेको निष्क्रिय कर्जा अनुपात २०८३ असार मसान्तमा ५.६६ प्रतिशत पुगेको छ।

९५. ब्याजदर घट्दो क्रममा छ। २०८२ असारको तुलनामा ९१-दिने ट्रेजरी बिलको भारित औसत ब्याजदर २.९५ बाट २.३२ प्रतिशत, अन्तरबैंक दर २.९६ बाट २.७५ प्रतिशत, वाणिज्य

बैंकको औसत आधार दर ६.०२ बाट ४.८३ प्रतिशत, निक्षेपको भारित औसत ब्याजदर ४.१९ बाट ३.२१ प्रतिशत र कर्जाको भारित औसत ब्याजदर ७.८५ बाट ६.५५ प्रतिशत कायम भएको छ।

बीमा

९६. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ सम्म कुल सकृय बीमालेख सङ्ख्या ७.३ प्रतिशतले बढेर २ करोड २ लाख ५९ हजार पुगेको छ। जसमा जीवन बीमालेख र निर्जीवन बीमालेखको वृद्धिदर क्रमशः ७.४ प्रतिशत र ६.९ प्रतिशत रहेको छ भने कुल सक्रिय बीमालेखमा जीवन र निर्जीवन बीमालेखको हिस्सा क्रमशः ८२.९ प्रतिशत र १७.१ प्रतिशत रहेको छ।

९७. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा जम्मा बीमाशुल्क सङ्कलन १२.९ प्रतिशतले वृद्धि भई रु.२ खर्ब ५६ अर्ब ५२ करोड पुगेको छ। यसमध्ये जीवन बीमाशुल्क र निर्जीवन बीमाशुल्कको हिस्सा क्रमशः ७९.८ प्रतिशत र २०.२ प्रतिशत रहेको छ।

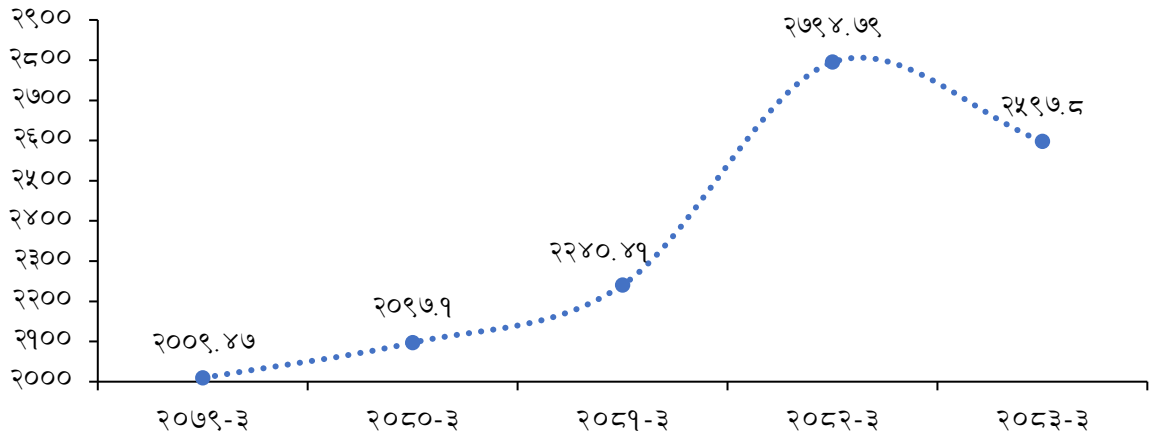
९८. म्यादी, लघुम्यादी र वैदेशिक रोजगार बीमालेखसमेत गणना गर्दा बीमाको दायरामा आएको जनसङ्ख्या अघिल्लो वर्षको ४८.३३ प्रतिशतबाट वृद्धि भई ५२.०४ प्रतिशत पुगेको छ।

पूँजीबजार

९९. २०८२ असार मसान्तमा २७९४.७९ बिन्दुमा रहेको नेप्से सूचकाङ्क २०८३ असार मसान्तमा २५९७.८० बिन्दु कायम भएको छ। २०८२ असार मसान्तमा २७२ कम्पनी नेप्सेमा सूचीकृत रहेकोमा २०८३ असार मसान्तमा उक्त सङ्ख्या ३०२ पुगेको छ।

१००. यस अवधिमा धितोपत्र बजार पूँजीकरण २०८२ असारको तुलनामा ४.२ प्रतिशतले घटी रु.४४ खर्ब ६३ अर्ब ५५ करोड कायम भएको छ, जुन कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको ६७.६३ प्रतिशत हो। २०८२ असार मसान्तमा बजार पूँजीकरण कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको ७५.११ प्रतिशत रहेको थियो।

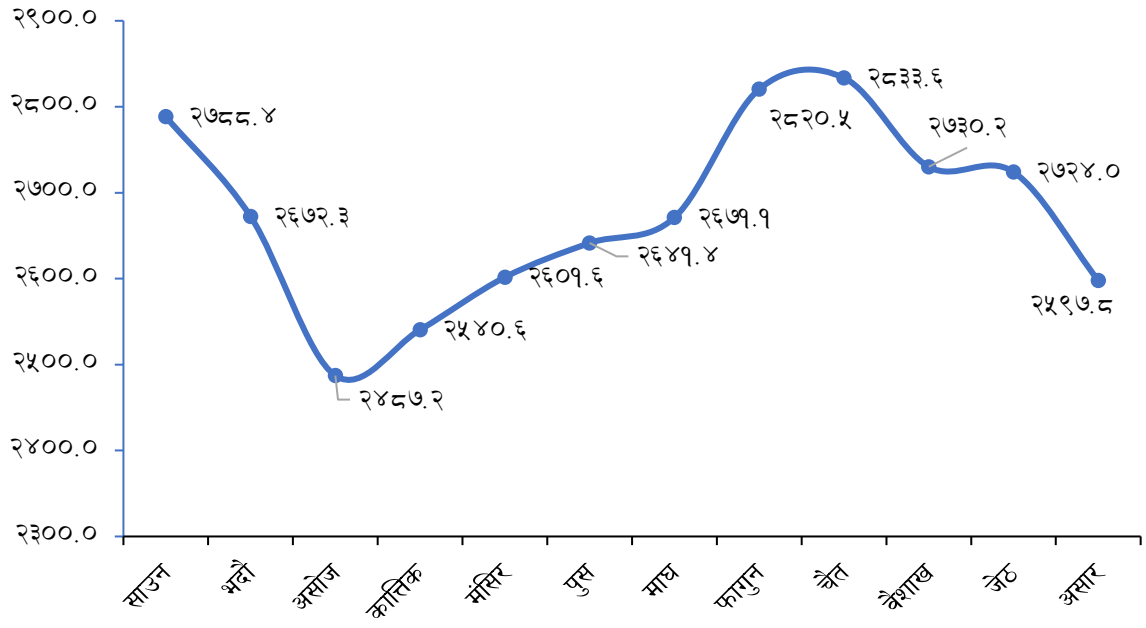
चार्ट (१७): विगत पाँच वर्षको नेप्से सूचकाङ्कको प्रवृत्ति

स्रोतः धितोपत्र बोर्ड नेपाल।

१०१. २०८३ असार मसान्तमा धितोपत्र बजार पूँजीकरण २०८२ असारको तुलनामा ४.२ प्रतिशतले कमी आई रु.४४ खर्ब ६३ अर्ब ५५ करोड कायम भएको छ, जुन कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको ६७.६३ प्रतिशत हो। २०८२ असार मसान्तमा बजार पूँजीकरण कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको ७५.११ प्रतिशत रहेको थियो।

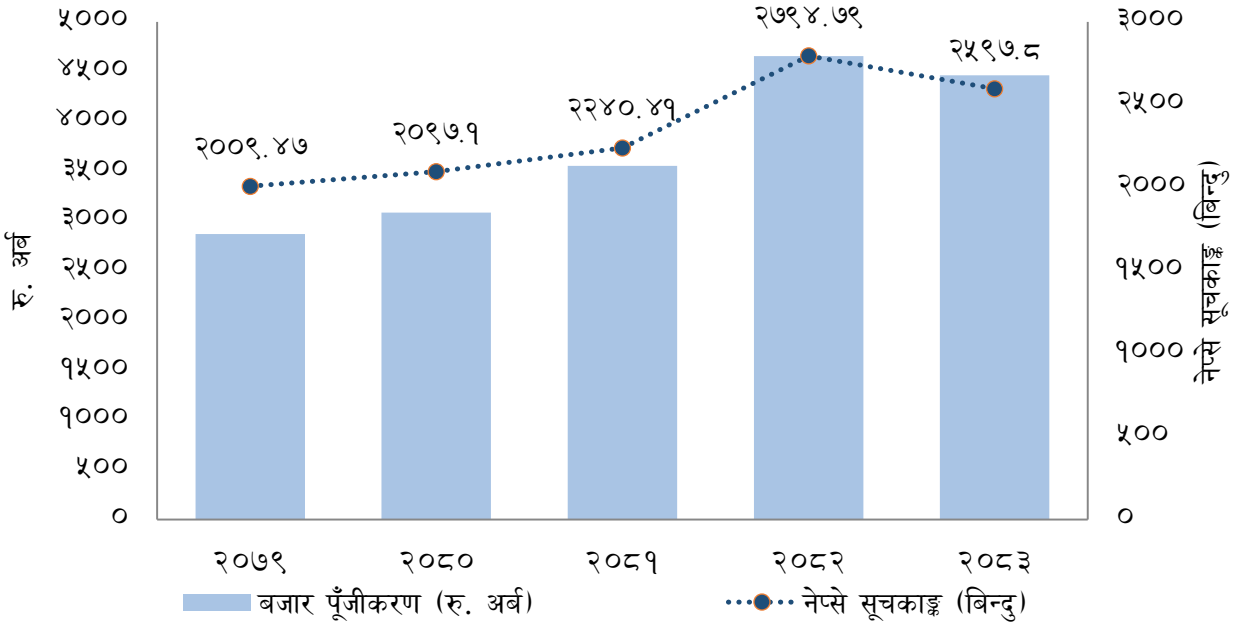
चार्ट (१८): आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को मासिक नेप्से सुचकाङ्क

स्रोतः धितोपत्र बोर्ड नेपाल।

१०२. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को शुरुको महिनामा २७८८.४ बिन्दुमा रहेको नेप्से सूचकाङ्क २०८२ भदौ महिनामा भएको जेन्जी आन्दोलन पश्चात् २०८२ को असोज महिनामा २४८७.२ बिन्दुमा झरेको थियो। कात्तिक महिनाबाट नेप्से सूचकाङ्कमा पुनः सुधार भई २०८२ को चैत महिनामा २८३३.६ बिन्दुमा पुगेको थियो। तत्पश्चात भने नेप्सेमा करेक्सन आउँदै २०८३ असारको अन्तिम कारोबार दिनमा यस्तो परिसूचक २५९७.८ बिन्दुमा कायम रहेको छ।

चार्ट (१९): पछिल्लो पाँच वर्षको बजार पूँजीकरण र नेप्से सूचकाङ्कको तुलना

स्रोतः धितोपत्र बोर्ड नेपाल।

१०३. आर्थिक वर्ष २०७८/२०७९ को अन्तिम कारोबार दिनमा २००९.४७ बिन्दुमा रहेको नेप्से सूचकाँक २०८१/८२ को अन्तिम कारोबार दिनमा आइपुग्दा २७९४.७९ बिन्दुमा पुगेको थियो। आर्थिक वर्ष २०८३/२०८३ असारको अन्तिम कारोबार दिनमा यस्तो परिसूचक २५९७.८ बिन्दुमा कायम रहेको छ।

विद्युत उत्पादन, व्यापार र पहुँचको अवस्था

१०४. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा कुल विद्युत् जडित क्षमता वृद्धि भई ४,१२० मेगावाट पुगेको छ। जडित क्षमतामध्ये जलविद्युत् ३,९०५ मेगावाट रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा विद्युत् निर्यात ६२.५ प्रतिशतले वृद्धि भई रु.२८ अर्ब ३७ करोड पुगेको छ भने विद्युत् आयात २७.४ प्रतिशतले कमी आई रु.९ अर्ब ३८ करोड कायम भएको छ। विद्युत् पहुँच ९९.०० प्रतिशत भन्दा बढी जनसंख्यामा पुगेको छ।

अर्थ बुलेटिन सम्बन्धमा सुझावको लागि निम्न ठेगानामा इमेल गर्नुहोलाः

epad@mof.gov.np

अनुसूची १: आर्थिक परिसूचकक्को मासिक अवस्था

क्र.सं.	चर/परिसूचक	आर्थिक वर्ष २०८२/८३ (थपघट भएको)												२०८३ असारमसान्त
		साउन	भदौ	असोज	कात्तिक	मंसिर	पुस	माघ	फागुन	चैत	वैशाख	जेठ	असार	
	सार्वजनिक वित्त (रु. करोडमा)													
१	**राजस्व सङ्कलन**	**८४४७**	**७३०७**	**९१५२**	**७७५०**	**७९७५**	**१७११०**	**८७६३**	**८२२६**	**१३९००**	**१०२२७**	**९२७६**	**१६०००**	**१२४१३३**
२	कर	८०६७	६९७३	८३९३	७२५६	७५३४	१३३८८	८३२०	७७२७	१२२१९	९४७९	८७७९	१४१९४	११२३२९
३	गैरकर	३८०	३३४	७५९	४९३	४४१	३७२१	४४३	४९८	१६८२	७४८	४९७	१८०७	११८०३
४	**संघीय खर्च**	**४६३१**	**१३३८६**	**१८४४२**	**१०४३०**	**९५५७**	**१२५७५**	**१११११६**	**१२५२१**	**१३३३७**	**११३५६**	**१७३१३**	**२१४७८**	**१५६१४२**
५	चालु	१८४८	९५७१	१४२६२	६४१९	७७०६	८९१०	७५२३	७९७७	१०५३८	६७१३	९३६१	१०७४१	१०१५६९
६	पुँजीगत	७३	५६३	१२८३	६१३	८५६	१५५५	१४३०	१४७६	१७७१	१७६५	१८८२	५९२१	१९१८८
७	वित्तीय व्यवस्था	२७१०	३२५३	२८९७	३३९८	९९६	२१११	२१६३	३०६८	१०२९	२८७८	६०७०	४८१२	३५३८५
८	वैदेशिक अनुदान	४२	८५	७३	१४८	१६३	१९९	५७३	४१	२३७	२१७	५१०	९९६	३२८४
९	अन्य प्राप्ति	३१	८७	९५	८४	५१	५३	३०	२७	७०	४३	५८	१७७	८०६
१०	वैदेशिक ऋण परिचालन	४६७	६१९	३४१	८३७	७८२	६४३	१०६	१९२५	८४१	८८	१२९७	३६९८	११६४४
११	आन्तरिक ऋण परिचालन	४०००	३०००	२०००	३०००	२७६७	३०००	४०००	२६००	४०००	१५००	४०००	१९४४	३५८११
१२	**ऋण सेवा खर्च**	**३६६८**	**४२००**	**३१६०**	**४१००**	**१५३९**	**२०१२**	**१६५३**	**३८६२**	**१६१८**	**३४०८**	**५९२३**	**३५४१**	**३८६८४**
१३	आन्तरिक ऋण	३२२४	३५४४	२८३८	३५२५	६०२	१७४६	१५४७	३४२०	४५८	२६८२	४९०२	२७०५	३११९४
१४	बाह्य ऋण	४४५	६५५	३२२	५७५	९३६	२६६	१०५	४४२	११६०	७२६	१०२०	८३८	७४९०
१५	**तिर्न बाँकी सार्वजनिक ऋण***	**२६८३६०**	**२७४३३७**	**२७२४६६**	**२७२९४२**	**२७८८५३**	**२८०६३९**	**२८५८९८**	**२८७८३०**	**२९३३७९**	**२९७५०४**	**२९६१२०**	**२९८१७०**	**२९८१७०**
१६	आन्तरिक ऋण*	१२८११२	१२८१८२	१२७८०७	१२७५९६	१३०१६३	१३१९१३	१३४९१३	१३४८१२	१३८८१२	१३८१२३	१३७७२८	१३७५४२	१३७५४२
१७	बाह्य ऋण*	१४०२४८	१४६१५५	१४४६५८	१४५३४५	१४८६९०	१४८७२६	१५०९८५	१५३०१८	१५४५६८	१५९३८१	१५८३९१	१६०६२९	१६०६२९
१८	**वैदेशिक सहायता परिचालन**	**५०९**	**७०४**	**४१४**	**९८५**	**९४५**	**८४२**	**६७९**	**१९६६**	**१०७८**	**३०५**	**१८०७**	**४६९४**	**१४९२८**

क्र.सं.	चर/परिसूचक	आर्थिक वर्ष २०८२/८३ (थपघट भएको)												२०८३ असारमसान्त
		साउन	भदौ	असोज	कात्तिक	मंसिर	पुस	माघ	फागुन	चैत	वैशाख	जेठ	असार	
बाह्य क्षेत्र (रु. करोडमा)														
१९	वस्तु निर्यात	२३९३	२३३९	२५४७	२०७१	२३०१	२५५१	२६१३	२२९७	३१८२	२६०३	२९००	३७३२	३१५२९
२०	वस्तु आयात	१४३०४	१६२११	१६२९३	१४१३७	१५६७४	१७२८३	१८४४६	१६५७६	२०१२५	२०२१४	२०१४६	२०२२८	२०९६३८
२१	चालु खाता सन्तुलन	७८१४	५२५५	१०६९०	४२०६	७९१८	७१०८	६३८७	५९०६	६५८४	११०६०	७२७८	१२१५०	९२३५६
२२	शोधनान्तर स्थिति	८९३०	६४३८	११०३४	५४३७	१०३५०	७९३४	७१४९	८५६२	७२८१	१३२४०	६२५०	१००९८	१०२७०४
२३	विप्रेषण आय	१७७४१	१७४६७	२०१२२	१३३८२	१८३१८	१९२६२	१९८०८	१८८६४	२०९७५	२५७४९	२०३८९	२४२३३	२३६३१३
२४	विदेशी विनिमय सञ्चिति	१२८३५	७५३२	९८४५	७५७१	१४५९६	४०९७	६०२१	१११११	८०९६	२०९८२	५१०९	१४२०३	३८९,७६७
२५	सञ्चिति पर्याप्तता (वस्तु र सेवा) — महिनामा	१६.६	१६.०	१६.४	१७.४	१८.२	१८.१	१८.०	१८.५	१८.४	१९.२	१९.१	१९.६	१९.६
२६	खुद वैदेशिक लगानी आप्रवाह	६१	५२	५	७५	४८६	-४३१	२०२	६१	३६७	२३४	५६३	५६४	२२३९
२७	खरिद विनिमय दर (१ अमेरिकी डलर = नेरु)	१३९.७९	१४०.८४	१४०.२२	१४१.७०	१४४.३७	१४४.०१	१४४.८३	१४७.६४	१४८.०७	१५२.८४	१५१.८८	१५३.७२	१४५.८३
२८	पर्यटक आगमन (संख्यामा)	८८६८०	७८७११	१२८४४३	११६५५३	९८१९०	९२५७३	१०५४४१	१२०५१६	१०७९३४	१०२६२६	९१३६३	७१७७५	१२०२८०५
मूल्य र वित्तीय क्षेत्र (रकम रु. करोडमा)														
२९	उपभोक्ता मुद्रास्फीति	१.६८	१.८७	१.४७	१.११	१.६३	२.४२	३.२५	३.६२	४.४७	५.०४	५.२२	५.१४	३.०७
३०	खाद्य तथा पेय पदार्थ	-२.२८	-१.३४	-२.५४	-३.३२	-२.०५	-०.०९	२.५०	३.६०	४.०१	४.६३	४.९५	५.२५	१.०४
३१	गैरखाद्य तथा सेवा क्षेत्र	३.९५	३.७०	३.८०	३.६९	३.७५	३.८१	३.६६	३.६३	४.७२	५.२६	५.३७	५.०८	४.२१
३२	निजी क्षेत्रतर्फ प्रवाहित कर्जा*	५६३,७२६	५७१,२४३	५७१,११०	५७०,८३८	५७७,३३२	५८३,८२४	५८७,९३३	५९०,८३०	५९४,४५६	५९५,९९६	६०१,७९९	५९९,५३६	५९९,५३६
३३	विस्तृत मुद्राप्रदाय*	७७८,७६०	७८७,२२९	८०९,३९१	८०८,०५२	८१३,४३८	८२७,२८७	८३१,१०४	८३७,४५८	८४७,८६५	८५६,३७९	८६१,८२६	८८९,७२०	८८९,७२०
३४	कुल निक्षेप*	७२०,८०९	७२९,६७४	७४८,२५९	७४८,६२५	७५४,५७७	७६८,१३५	७६९,७५९	७७४,५८८	७८७,९५४	७९४,९२८	८०१,२४९	८२७,६९३	८२७,६९३
३५	धितोपत्र बजार पुँजीकरण (करोडमा)*	४६५,६२७	४४६,७३०	४१५,७९०	४२६,५६८	४३६,८१७	४४३,५०३	४४८,४७९	४७४,४७३	४८३,२८५	४६५,६४५	४६५,४५५	४४६,३५५	४४६,३५५

क्र.सं.	चर/परिसूचक	आर्थिक वर्ष २०८२/८३ (थपघट भएको)												२०८३
		साउन	भदौ	असोज	कात्तिक	मंसिर	पुस	माघ	फागुन	चैत	वैशाख	जेठ	असार	असारमसान्त
३६	बीमा प्रिमियम संकलन	२४४२	१९८७	१९०१	१६६५	१८८२	२२१८	२१०५	१८२३	२०८६	२०२८	२१८८	३३२८	२५६५२
३७	बीमाको पहुँच पुगेको जनसङ्ख्या (प्रतिशतमा)	४९.०८	४९.१९	४९.०५	४९.५०	४९.८०	५०.००	४९.८०	४९.९०	५०.३१	५०.६६	५१.०२	५२.०४	५२.०४
३८	नेप्से सूचकांक	२७८८.४	२६७२.३	२४८७.२	२५४०.६	२६०१.६	२६४१.४	२६७१.१	२८२०.५	२८३३.६	२७३०.२	२७२४.०	२५९७.८	२५९७.८
भारित औसत ब्याजदर (वाणिज्य बैंक)														
३९	निक्षेप दर	४.०२	३.९६	३.८५	३.७४	३.६६	३.५६	३.५१	३.४५	३.४०	३.३५	३.२९	३.२१	३.५८
४०	कर्जा दर	७.७६	७.६६	७.५०	७.३८	७.२६	७.१२	७.००	६.९०	६.७७	६.७३	६.६४	६.५५	७.१०
४१	आधार दर	५.७८	५.७२	५.५६	५.४४	५.३८	५.२९	५.१२	५.१०	५.०६	४.९७	४.८८	४.८३	५.२६
४२	अन्तरबैंक दर	२.७५	२.७५	२.७५	२.७५	२.७४	२.७५	२.७५	२.६९	२.७५	२.७५	२.७३	२.७५	२.७४

*कायम रहेको

स्रोतः अर्थ मन्त्रालय, नेपाल राष्ट्र बैङ्क ।

अनुसूची २: समष्टिगत आर्थिक परिसूचकहरू (वार्षिक तथ्याङ्कमा आधारित)

परिसूचक	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३*
१. वास्तविक क्षेत्र (रु. अर्बमा)										
यथार्थ कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (आधारभूत मूल्यमा)	१८४६.५१	१९८२.६५	२१०९.२६	२०५८.१५	२१५०.५०	२२६३.९८	२३१५.७२	२३९३.९१	२४८४.९९	२५७६.३४
कृषि	५६९.३१	५८४.१७	६१४.२९	६२९.२३	६४७.१५	६६२.३७	६८२.४०	७०३.५५	७२५.०१	७३६.४८
उद्योग	२७९.७०	३०८.६९	३३१.४७	३१८.१३	३४०.२३	३७६.६५	३८१.५०	३८२.३०	३९४.९४	४१७.३३
सेवा	९९७.५०	१०८९.८०	११६३.५१	१११०.७९	११६३.१२	१२२४.९६	१२५१.८१	१३०८.०६	१३६५.०४	१४२२.५३
यथार्थ कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उपभोक्ताको मूल्यमा)	२०३८.३४	२१९३.७१	२३३९.७४	२२८४.३०	२३९४.८२	२५२९.६८	२५७९.८३	२६७४.७१	२७९३.२२	२९००.८०
कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उपभोक्ताको मूल्यमा, प्रचलित मूल्यमा)	३०७७.१४	३४५५.९५	३८५८.९३	३८८८.७०	४३५२.५५	४९७६.५६	५३६७.००	५७६०.२३	६१९९.८७	६६००.१०
कुल राष्ट्रिय आय (प्रचलित मूल्यमा)	३१०८.१४	३४७८.५६	३८९८.८५	३९३४.६६	४३७५.८४	५००५.४०	५४३०.५०	५८५४.३०	६२७८.३३	६६९६.५८
कुल राष्ट्रिय खर्चयोग्य आम्दानी (प्रचलित मूल्यमा)	३९५९.९४	४३४३.२४	४८९३.६३	४९१६.८८	५४४७.१९	६१२३.२७	६८००.१३	७४२५.५५	८१५२.६३	८९१४.०९
कुल उपभोग	२६७७.५९	२९४४.७६	३२६८.३८	३६६६.२९	४०७५.१७	४६४८.९२	४९७९.४३	५३७५.०७	५७७२.७१	५९५९.४१
कुल लगानी	११४८.५५	१३६६.७५	१५९६.७८	११८३.७३	१५३०.५१	१८७३.३७	१६७१.७८	१६४७.५०	१८२२.९९	२१०७.९०
कुल स्थिर पुँजी निर्माण	९४०.८५	११२०.८६	१३०४.९०	११८४.८६	१२७६.८६	१४४२.२१	१३१९.७६	१४११.८६	१४६१.४४	१७३३.२३
सरकारी	२४३.५४	२५३.२३	२२१.८८	२०६.८३	२७०.६८	२९५.८९	३९६.०९	४४७.८०	४९६.६०	३३०.५३
सार्वजनिक संस्थानहरू	१४१.६४	८९.१८	९९.६८	९३.०३	६१.१६	६६.८७	७९.९८	११३.९६	१२१.९७	१२९.५९
निजी	५५५.६७	७७८.४५	९८३.३५	८८५.००	९४५.०१	१०७९.४६	८४३.६९	८५०.११	८४२.८७	१२७३.१०
मौज्दात परिवर्तन	२०७.७०	२४५.८९	२९१.८७	-१.१३	२५३.६६	४३१.१६	३५२.०२	२३५.६४	३६१.५५	३७४.६७
कुल गार्हस्थ्य बचत	३९९.५६	५११.१९	५९०.५५	२२२.४१	२७७.३८	३२७.६४	३८७.५७	३८५.१६	४२७.१६	६४०.६९
कुल राष्ट्रिय बचत	१२८२.३६	१३९८.४८	१६२५.२५	१२५०.५८	१३७२.०२	१४७४.३६	१८२०.७०	२०५०.४७	२३७९.९२	२९५४.६८
नेपाली रुपैयाँ										
प्रति व्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (स्थिर मूल्यमा) (रू.)	७३१०२	७७९५९	८२३९२	७९७०८	८२८०४	८६६७१	८७५७९	८९९६७	९३०९१	९५७८९

परिसूचक	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३*
प्रति व्यक्ति कुल राष्ट्रिय आय (स्थिर मूल्यमा) (रू.)	७५६५७	८१३९९	८६६३९	८२४१८	८७५८५	९१२२७	८९७३६	९२३४४	९५३२८	९८३०१
प्रति व्यक्ति आय (अमेरिकी डलर)										
प्रति व्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन	१०३९.०३	११७६.७०	१२०३.८४	११६६.६३	१२७६.८१	१४११.००	१३९३.५२	१४५६.३९	१५१६.०६	१५१३.१९
प्रति व्यक्ति कुल राष्ट्रिय आय	१०४९.४९	११८४.४०	१२१६.२९	११८०.४२	१२८३.६४	१४१९.१८	१४१०.०१	१४८०.१८	१५३५.२४	१५३५.३१
प्रति व्यक्ति कुल खर्चयोग्य राष्ट्रिय आय	१३३७.११	१४७८.८०	१५२६.६२	१४७५.०९	१५९७.९२	१७३६.१३	१७६५.६३	१८७७.४४	१९९३.५७	२०४३.७१
प्रतिशत परिवर्तन										
यथार्थ कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (आधारभूत मूल्यमा)	८.५९	७.३७	६.३९	-२.४२	४.४९	५.२८	२.२९	३.३८	३.८०	३.६८
कृषि	५.१७	२.६१	५.१६	२.४३	२.८५	२.३५	३.०२	३.१०	३.०५	१.५८
उद्योग	१७.१४	१०.३६	७.३८	-४.०२	६.९५	१०.७०	१.२९	०.२१	३.३१	५.६७
सेवा	८.३८	९.२५	६.७६	-४.५३	४.७१	५.३२	२.१९	४.४९	४.३६	४.२१
यथार्थ कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उपभोक्ताको मूल्यमा)	८.९८	७.६२	६.६६	-२.३७	४.८४	५.६३	१.९८	३.६८	४.४३	३.८५
प्रचलित मूल्यको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उपभोक्ताको मूल्यमा)	१७.९८	१२.३१	११.६६	०.७७	११.९३	१४.३४	७.८५	७.३३	७.६३	६.४६
कुल राष्ट्रिय आय (प्रचलित मूल्यमा)	१७.६४	११.९२	१२.०८	०.९२	११.२१	१४.३९	८.४९	७.८०	७.२४	६.६६
कुल राष्ट्रिय खर्चयोग्य आम्दानी (प्रचलित मूल्यमा)	१५.७८	९.६८	१२.६७	०.४८	१०.७९	१२.४१	११.०५	९.२०	९.७९	९.३४
प्रति व्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (स्थिर मूल्यमा) रु.	७.९९	६.६४	५.६९	-३.२६	३.८८	४.६७	१.०५	२.७३	३.४७	२.९०
प्रति व्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (प्रचलित मूल्यमा) अमेरिकी डलर	१७.०६	१३.२५	२.३१	-३.०९	९.४४	१०.५१	-१.२४	४.५१	४.१०	-०.१९
कुल गार्हस्थ्य उत्पादनसँगको अनुपात										
कुल उपभोग	८७.०२	८५.२१	८४.७०	९४.२८	९३.६३	९३.४२	९२.७८	९३.३१	९३.११	९०.२९
कुल गार्हस्थ्य बचत	१२.९८	१४.७९	१५.३०	५.७२	६.३७	६.५८	७.२२	६.६९	६.८९	९.७१
कुल राष्ट्रिय बचत	४१.६७	४०.४७	४२.१२	३२.१६	३१.५२	२९.६३	३३.९२	३५.६०	३८.३९	४४.७७
कुल स्थिर पुँजी लगानी	३०.५८	३२.४३	३३.८२	३०.४७	२९.३४	२८.९८	२४.५९	२४.५१	२३.५७	२६.२६

परिसूचक	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३*
कुल स्थिर पुँजीमा सरकारी लगानी	७.९१	७.३३	५.७५	५.३२	६.२२	५.९५	७.३८	७.७७	८.०१	५.०१
कुल स्थिर पुँजीमा सार्वजनिक संस्थानको लगानी	४.६०	२.५८	२.५८	२.३९	१.४१	१.३४	१.४९	१.९८	१.९७	१.९६
कुल स्थिर पुँजीमा सार्वजनिक क्षेत्रको लगानी	१२.५२	९.९१	८.३३	७.७१	७.६२	७.२९	८.८७	९.७५	९.९८	६.९७
कुल स्थिर पुँजीमा निजी लगानी	१८.०६	२२.५२	२५.४८	२२.७६	२१.७१	२१.६९	१५.७२	१४.७६	१३.६०	१९.२९
मौज्दात परिवर्तन	६.७५	७.११	७.५६	-०.०३	५.८३	८.६६	६.५६	४.०९	५.८३	५.६८
कुल लगानी	३७.३३	३९.५५	४१.३८	३०.४४	३५.१६	३७.६४	३१.१५	२८.६०	२९.४०	३१.९४
जनसङ्ख्या										
कुल जनसङ्ख्या (दश लाखमा)	२७.८८	२८.१४	२८.४०	२८.६६	२८.९२	२९.१९	२९.४६	२९.७३	३०.०१	३०.२८
मूल्य स्थिति, वार्षिक प्रतिशत परिवर्तन										
उपभोक्ता मुद्रास्फीति दर	४.४७	४.१५	४.६४	६.१५	३.६०	६.३२	७.७४	५.४४	४.०६	३.०७
थोक मुद्रास्फीति दर	२.६१	१.७३	६.२०	६.९०	७.६०	९.५१	८.४७	३.९२	३.८४	४.२७
तलब तथा ज्यालादर मुद्रास्फीति दर	१४.४४	६.२०	९.३०	९.५०	१.६०	६.६५	९.९०	५.०९	२.८५	५.७९
तलब	१८.२७	९.६०	६.६०	१३.५०	०.१०	९.४४	१२.३९	१.१०	-	-
ज्यालादर	१३.४५	५.३०	१०.००	८.४०	२.००	५.८७	९.१७	६.९०	-	-
२. सार्वजनिक वित्त (रु. अर्बमा)										
राजस्व	**६०९.१८**	**७२६.७२**	**८२९.८०**	**७९३.७५**	**९३५.८९**	**१०६६.३५**	**९५७.३५**	**१०५८.९०**	**११७९.८२**	**१२४१.३३**
कर राजस्व	५५३.८७	६५९.४९	७३८.७७	७००.०६	८७०.११	९८४.३३	८६५.६३	९४४.५७	१०४९.९२	११२३.२९
गैरकर राजस्व	५५.३१	६७.२३	९१.०३	९३.६९	६५.७८	८२.०१	९१.७२	११४.३३	१२९.९०	११८.०३
संघीय राजस्व	**६०९.१८**	**७२६.७२**	**७३३.३७**	**७०५.५०**	**८२४.९५**	**९३८.२८**	**८३४.०६**	**९२९.०५**	**१०३२.३९**	**१०८४.३३**
कर राजस्व			६४३.३८	६१३.३९	७६१.०६	८५९.१३	७४८.४२	८२०.७०	९१०.७३	९६६.२९
गैरकर राजस्व			८९.९९	९२.११	६३.८९	७९.१५	८५.६४	१०८.३५	१२१.६७	११८.०३
कुल सरकारी खर्च	**८३७.२५**	**१०८७.२८**	**१११०.४६**	**१०९१.१३**	**११९६.६८**	**१३१०.००**	**१४२१.३३**	**१३९३.४०**	**१५१३.२५**	**१५६१.४२**
चालु खर्च	५१८.६२	६९६.९२	७१६.४२	७८४.१५	८४६.२२	९५४.३२	९९१.५१	९२९.१३	९५६.५९	१०१५.६९
पुँजीगत खर्च	२०८.७५	२७०.७१	२४१.५६	१८९.०८	२२८.८४	२१६.२१	२३४.६२	१९२.०३	२२३.९८	१९१.८८
वित्तीय व्यवस्था	१०९.८८	११९.६५	१५२.४८	११७.९०	१२१.६२	१३९.४७	१९५.२०	२७२.२५	३३२.६८	३५३.८५

परिसूचक	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३*
सावाँ भुक्तानी खर्च	६१.२६	५५.६७	५४.३५	५७.५४	६०.१७	७६.७५	१४९.७१	२२३.२८	२९१.२०	३१२.४०
ऋण सेवा (सावाँ र व्याज भुक्तानी)	७१.२९	७१.९२	७५.०७	८३.६०	९५.०१	१२१.९८	२२२.६१	३०५.३८	३६१.६५	३८६.८४
तिर्न बाँकी सार्वजनिक ऋण	**६९७.६९**	**९१७.३२**	**१०४८.१६**	**१४३३.४०**	**१७३७.६४**	**२०१३.३०**	**२३०१.५९**	**२४३८.५०**	**२६७४.०५**	**२९८१.७०**
तिर्न बाँकी आन्तरिक ऋण	२८३.७१	३९१.१६	४५३.२३	६१३.७४	८०२.९४	९८७.४५	११२९.१०	११८०.९०	१२६८.२२	१३७५.४२
तिर्न बाँकी वैदेशिक ऋण	४१३.९८	५२६.१५	५९४.९३	८१९.६७	९३४.७०	१०२५.८५	११७२.४९	१२५७.६०	१४०५.८२	१६०६.२९
प्रतिव्यक्ति कुल तिर्न बाँकी ऋण	२५०२१.६५	३२५९८.९८	३६९०९.९०	५००१६.८३	६००८१.१७	६८९७९.२४	७८१३३.२६	८२०२१.५२	८९११९.००	९८४६०.५६
प्रतिशत परिवर्तन										
राजस्व	२६.४०	१९.२९	१४.१९	-४.३५	१७.९१	१३.९४	-१०.२२	१०.६१	११.४२	५.२१
कर राजस्व	३१.५३	१९.०७	१२.०२	-५.२४	२४.२९	१३.१३	-१२.०६	९.१२	११.१५	६.९९
गैरकर राजस्व	-९.१२	२१.५४	३५.४१	२.९२	-२९.७९	२४.६८	११.८३	२४.६५	१३.६२	-९.१४
संघीय राजस्व				-३.८०	१६.९३	१३.७४	-११.११	११.३९	११.१२	५.०३
कर राजस्व				-४.६६	२४.०७	१२.८९	-१२.८९	९.६६	१०.९७	६.१०
गैरकर राजस्व				२.३५	-३०.६४	२३.८९	८.१९	२६.५२	१२.२९	-२.९९
कुल सरकारी खर्च	३९.५०	२९.८६	२.१३	-१.७४	९.६७	९.४७	८.५०	-१.९६	८.६०	३.१८
चालु खर्च	३९.६८	३४.३८	२.८०	९.४५	७.९२	१२.७७	३.९०	-६.२९	२.९६	६.१८
पुँजीगत खर्च	६९.३७	२९.६८	-१०.७७	-२१.७२	२१.०२	-५.५२	८.५२	-१८.१६	१६.६४	-१४.३३
वित्तीय व्यवस्था	४.०१	८.८९	२७.४४	-२२.६८	३.१६	१४.६८	३९.९५	३९.४७	२२.२०	६.३६
सावाँ भुक्तानी खर्च	-१०.०८	-९.१३	-२.३७	५.८६	४.५७	२७.५६	९५.०६	४९.१४	३०.४२	७.२८
ऋण सेवा (सावाँ र व्याज भुक्तानी)	-७.१८	०.८९	४.३७	११.३६	१३.६५	२८.३८	८२.४९	३७.१८	१८.४३	६.९७
तिर्न बाँकी सार्वजनिक ऋण	११.१३	३१.४८	१४.२६	३६.७५	२१.२२	१५.८६	१४.३२	५.९५	९.६६	११.५१
तिर्न बाँकी आन्तरिक ऋण	१८.६९	३७.८७	१५.८७	३५.४१	३०.८३	२२.९८	१४.३५	४.५९	७.३९	८.४५
तिर्न बाँकी वैदेशिक ऋण	६.४९	२७.१०	१३.०७	३७.७८	१४.०३	९.७५	१४.२९	७.२६	११.७९	१४.२६
प्रतिव्यक्ति कुल तिर्न बाँकी ऋण	१०.१२	३०.२८	१३.२२	३५.५१	२०.१२	१४.८१	१३.२७	४.९८	८.६५	१०.४८
कुल गार्हस्थ्य उत्पादनसँगको अनुपात										
राजस्व	१९.८०	२१.०३	२१.५०	२०.४१	२१.५०	२१.४३	१७.८४	१८.३८	१९.०३	१८.८१
कर राजस्व	१८.००	१९.०८	१९.१४	१८.००	१९.९९	१९.७८	१६.१३	१६.४०	१६.९३	१७.०२
गैरकर राजस्व	१.८०	१.९५	२.३६	२.४१	१.५१	१.६५	१.७१	१.९८	२.१०	१.७९

परिसूचक	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३*
संघीय राजस्व	१९.८०	२१.०३	१९.००	१८.१४	१८.९५	१८.८५	१५.५४	१६.१३	१६.६५	१६.४३
कर राजस्व	०.००	०.००	१६.६७	१५.७७	१७.४९	१७.२६	१३.९४	१४.२५	१४.६९	१४.६४
गैरकर राजस्व	०.००	०.००	२.३३	२.३७	१.४७	१.५९	१.६०	१.८८	१.९६	१.७९
कुल सरकारी खर्च	२७.२१	३१.४६	२८.७८	२८.०६	२७.४९	२६.३२	२६.४८	२४.१९	२४.४१	२३.६६
चालु खर्च	१६.८५	२०.१७	१८.५७	२०.१६	१९.४४	१९.१८	१८.४७	१६.१३	१५.४३	१५.३९
पुँजीगत खर्च	६.७८	७.८३	६.२६	४.८६	५.२६	४.३४	४.३७	३.३३	३.६१	२.९१
वित्तीय व्यवस्था	३.५७	३.४६	३.९५	३.०३	२.७९	२.८०	३.६४	४.७३	५.३७	५.३६
सावाँ भुक्तानी खर्च	१.९९	१.६१	१.४१	१.४८	१.३८	१.५४	२.७९	३.८८	४.७०	४.७३
ऋण सेवा (सावाँ र ब्याज भुक्तानी)	२.३२	२.०८	१.९५	२.१५	२.१८	२.४५	४.१५	५.३०	५.८३	५.८६
तिर्न बाँकी सार्वजनिक ऋण	२२.६७	२६.५४	२७.१६	३६.८६	३९.९२	४०.४६	४२.८८	४२.३३	४३.१३	४५.१८
तिर्न बाँकी आन्तरिक ऋण	९.२२	११.३२	११.७४	१५.७८	१८.४५	१९.८४	२१.०४	२०.५०	२०.४६	२०.८४
तिर्न बाँकी वैदेशिक ऋण	१३.४५	१५.२२	१५.४२	२१.०८	२१.४७	२०.६१	२१.८५	२१.८३	२२.६८	२४.३४
अन्यसँगको अनुपात										
तिर्न बाँकी वैदेशिक ऋण/ राजस्व	६७.९६	७२.४०	७१.६९	१०३.२७	९९.८७	९६.२०	१२२.४७	११८.७६	११९.१६	१२९.४०
ऋण सेवा (सावाँ र ब्याज भुक्तानी)/चालु खर्च	१३.७५	१०.३२	१०.४८	१०.६६	११.२३	१२.७८	२२.४५	३२.८७	३७.८१	३८.०९
तिर्न बाँकी वैदेशिक ऋण/विदेशी विनिमय सञ्चिति	३८.३५	४७.७२	५७.२६	५८.४७	६६.८१	८४.३८	७६.१७	६१.६१	५२.५०	४१.२१
३. मुद्रा तथा बैंकिङ (रु. अर्बमा)										
आन्तरिक कर्जा	२१७७.७९	२७५५.८९	३४१७.९८	३८९७.६३	४९५५.४८	५६७४.९५	६१८२.६६	६५५८.०४	६९५६.०६	७१०१.४८
निजी क्षेत्रतर्फको कर्जा	१९९७.१५	२४४२.७८	२९१०.२८	३२७६.८९	४१३९.५६	४६८९.००	४९०३.३५	५२०२.४९	५६२४.६९	५९९५.३६
सरकार तर्फको खुद कर्जा	१४९.४९	२७२.६३	३७५.५५	४६१.०४	५८८.८७	७४७.१७	१०१९.०७	१०५७.४५	१०१४.३५	७६०.१०
संकुचित मुद्रा प्रदाय (एम१)	५६९.४०	६६९.३९	७२६.६४	८५६.२६	१०५१.६७	९५३.८५	९६५.१६	९४८.८१	११५७.१९	१३६३.८१
मुद्रा (चलन चल्तिको)	३६१.७५	४१५.९९	४२३.२०	४९०.४०	५७१.९७	५०५.९०	५२८.७०	५८१.७३	६५५.२५	७१३.९४
विस्तृत मुद्रा प्रदाय (एम२)	२५९१.७०	३०९४.४७	३५८२.१४	४२३०.९७	५१९०.९३	५५४४.३७	६१७९.०६	६९७४.०६	७८४५.६१	८८९७.२०
कुल निक्षेप	२२९९.८१	२७४२.१०	३२३५.०७	३८३९.७३	४६६२.७०	५०८२.७७	५७१०.०२	६४५२.३९	७२६३.८७	८२७६.९३

परिसूचक	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३*
प्रतिशत परिवर्तन										
आन्तरिक कर्जा	२०.६१	२६.५५	२४.०२	१४.०३	२७.१४	१४.५२	८.९५	६.०७	६.०७	२.०९
निजी क्षेत्रतर्फको कर्जा	१८.०२	२२.३१	१९.१४	१२.६०	२६.३३	१३.२७	४.५७	६.१०	८.१२	६.५९
सरकार तर्फको खुद कर्जा	७०.३४	८२.३७	३७.७५	२२.७७	२७.७२	२६.८८	३६.३९	३.७७	-४.०८	-२५.०७
सङ्कुचित मुद्रा प्रदाय (एम१)	१३.१४	१७.५६	८.५५	१७.८४	२२.८२	-९.३०	१.१९	-१.६९	२१.९६	१७.८६
मुद्रा (चलन चल्तिको)	१०.४६	१४.९९	१.७४	१५.८८	१६.६३	-११.५५	४.५१	१०.०३	१२.६४	८.९६
विस्तृत मुद्रा प्रदाय (एम२)	१५.४६	१९.४०	१५.७६	१८.११	२२.६९	६.८१	११.४५	१२.८७	१२.५०	१३.४०
कुल निक्षेप	१४.०३	१९.२३	१७.९८	१८.६९	२१.४३	९.०१	१२.३४	१३.००	१२.५८	१३.९५
कुल गार्हस्थ्य उत्पादनसँगको अनुपात										
आन्तरिक कर्जा	७०.७७	७९.७४	८८.५७	१००.२३	११३.८५	११४.०३	११५.२०	११३.८५	११२.२०	१०७.६०
निजी क्षेत्रतर्फको कर्जा	६४.९०	७०.६८	७५.४२	८४.२७	९५.११	९४.२२	९१.३६	९०.३२	९०.७२	९०.८४
सरकारतर्फको खुद कर्जा	४.८६	७.८९	९.७३	११.८६	१३.५३	१५.०१	१८.९९	१८.३६	१६.३६	११.५२
सङ्कुचित मुद्रा प्रदाय (एम१)	१८.५०	१९.३७	१८.८३	२२.०२	२४.१६	१९.१७	१७.९८	१६.४७	१८.६६	२०.६६
मुद्रा (चलन चल्तिको)	११.७६	१२.०४	१०.९७	१२.६१	१३.१४	१०.१७	९.८५	१०.१०	१०.५७	१०.८२
विस्तृत मुद्रा प्रदाय (एम२)	८४.२२	८९.५४	९२.८३	१०८.८०	११९.२६	१११.४१	११५.१३	१२१.०७	१२६.५४	१३४.८०
कुल निक्षेप	७४.७४	७९.३४	८३.८३	९८.७४	१०७.१३	१०२.१३	१०६.३९	११२.०२	११७.१६	१२५.४१
४. बाह्य क्षेत्र (रु. अर्बमा)										
निर्यात (वस्तु)	७३.०५	८१.३६	९७.११	९७.७१	१४१.१२	२००.०३	१५७.१४	१५२.३८	२७७.०३	३१५.२९
आयात (वस्तु)	९९०.११	१२४५.१०	१४१८.५४	११९६.८०	१५३९.८४	१९२०.४५	१६११.७३	१५९२.९९	१८०४.१२	२०९६.३८
व्यापार घाटा	-९१७.०६	-११६३.७४	-१३२१.४३	-१०९९.०९	-१३९८.७१	-१७२०.४२	-१४५४.५९	-१४४०.६०	-१५२७.०९	-१७८१.०९
पर्यटन आय	५८.५३	६८.५२	७५.१४	६०.८९	७.२७	३२.४५	६२.३०	८२.३३	८८.६६	९०.०६
विप्रेषण आय	६९५.४५	७५५.०६	८७९.३७	८७५.०३	९६१.०५	१००७.३१	१२४०.६९	१४४५.३२	१७२३.२७	२३६३.१३
चालु खाता वचत (+)/(-) घाटा	-१०.१३	-२४६.८२	-२६६.९७	-३३.७६	-३३३.६७	-६२३.३८	-४५.९२	२२१.३५	४०९.८४	९२३.५६
शोधनान्तर वचत (+)/(-) घाटा	८२.११	०.९६	-६७.४०	२८२.४१	१.२३	-२५२.३६	२८५.८२	५०२.४९	५९४.५४	१०२७.०४
विदेशी विनिमय सञ्चिति	१०७९.४३	११०२.५९	१०३८.९२	१४०१.८४	१३९९.०३	१२१५.८०	१५३९.३६	२०४१.१०	२६७७.६८	३८९७.६७

परिसूचक	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३*
प्रतिशत परिवर्तन										
निर्यात (वस्तु)	४.१८	११.३८	१९.३६	०.६२	४४.४३	४१.७४	-२१.४४	-३.०३	८१.८०	१३.८१
आयात (वस्तु)	२७.९९	२५.७५	१३.९३	-१५.६३	२८.६६	२४.७२	-१६.०८	-१.१६	१३.२५	१६.२०
व्यापार घाटा	३०.३६	२६.९०	१३.५५	-१६.८३	२७.२६	२३.००	-१५.४५	-०.९६	६.००	१६.६३
पर्यटन (भ्रमण) आय	४०.१३	१७.०८	९.६६	-१८.९७	-८८.०७	३४६.५५	९२.०१	३२.१४	७.६९	१.५७
विप्रेषण आय	४.५७	८.५७	१६.४६	-०.४९	९.८३	४.८१	२३.१७	१६.४९	१९.२३	३७.१३
विदेशी विनिमय संचिति	३.८७	२.१४	-५.७७	३४.९३	-०.२०	-१३.१०	२६.६१	३२.५९	३१.१९	४५.५६
कुल गार्हस्थ्य उत्पादनसँगको अनुपात										
निर्यात	२.३७	२.३५	२.५२	२.५१	३.२४	४.०२	२.९३	२.६५	४.४७	४.७८
आयात	३२.१८	३६.०३	३६.७६	३०.७८	३५.३८	३८.५९	३०.०३	२७.६५	२९.१०	३१.७६
व्यापार घाटा	-२९.८०	-३३.६७	-३४.२४	-२८.२६	-३२.१४	-३४.५७	-२७.१०	-२५.०१	-२४.६३	-२६.९९
पर्यटन आय	१.९०	१.९८	१.९५	१.५७	०.१७	०.६५	१.१६	१.४३	१.४३	१.३६
विप्रेषण आय	२२.६०	२१.८५	२२.७९	२२.५०	२२.०८	२०.२४	२३.१२	२५.०९	२७.८०	३५.८०
चालु खाता वचत (+)/(-) घाटा	-०.३३	-७.१४	-६.९२	-०.८७	-७.६७	-१२.५३	-०.८६	३.८४	६.६१	१३.९९
शोधनान्तर वचत (+)/(-) घाटा	२.६७	०.०३	-१.७५	७.२६	०.०३	-५.०७	५.३३	८.७२	९.५९	१५.५६
विदेशी विनिमय सञ्चिति	३५.०८	३१.९०	२६.९२	३६.०५	३२.१४	२४.४३	२८.६८	३५.४३	४३.१९	५९.०५
विदेशी विनिमय सञ्चितिले आयात धान्ने क्षमता										
वस्तु आयात (महिना)	१३.२५	१०.७६	८.९१	१४.३९	११.२०	७.७९	११.६७	१५.६०	१८.२४	२२.९९
वस्तु तथा सेवा आयात (महिना)	११.४३	९.४२	७.७९	१२.६८	१०.१७	६.९४	९.९६	१३.०४	१५.३७	१९.६१
निर्यात-आयात अनुपात	७.३८	६.५३	६.८५	८.१६	९.१६	१०.४२	९.७५	९.५७	१५.३६	१५.०४
विदेशी विनिमय दर										
प्रति अमेरिकी डलर रु.	१०६.२१	१०४.४०	११२.८८	११६.३१	११७.८७	१२०.८४	१३०.७५	१३३.०३	१३६.२९	१४४.०३

स्रोतः अर्थ मन्त्रालय/महालेखा नियन्त्रक कार्यालय/राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय/नेपाल राष्ट्र बैंक, २०८३।

* वार्षिक प्रारम्भिक अनुमान।